

LIETUVIŲ VEIKSNIŲ KONFERENCIJA NEW YORKE

EMILIA ČEKIENĖ

Sausio 14-15 d.d. New Yorque įvyko lietuvių veiksmų konferencija, kurioje dalyvavo: Lietuvos Diplomatinijos atstovai, Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, Amerikos Lietuvių Taryba, Lietuvos Laisvės Komitetas ir konferenciją sukvietęs Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas.

Konferencija išsklaidė šiuos pranešimus: LLK pirm. V. Sidzikauskas -- Tarptautinė padėtis ir Lietuva, ALT vicepirmininko dr. P. Grišaičio -- ALT nusistatymai, dr. B. Nemicko, S. Barzduko, dr. J. Fuzino, A. Rinkūno, V. Kamanto, R. Kezio ir kt.

Konferencijos metu nebuvo leidžiami nei svečiai nei spaudos atstovai, kurie buvo pakviesti po visų posėdžių sausio 15 d. Spaudos konferencijai buvo atstovaujami: Dirva, Draugas, Keleivis, Naujienos, Sandara, Tėviškės Žiburiai ir kiti.

VLIKo pirm. dr. J. K.

IŠ VISO PASAULIO

* PREZIDENTAS JOHNSONAS, aiškindamas spaudos atstovams šių metų JAV biudžeto problemas, pareiškė, jog taupant išlaidas ir sulaukiant kai kurių numatytų darbų vykdymą (naujų plentų tiesimą ir pan.), karinės išlaidos vistik teksią padidinti kokiais 5 milijonais dolerių.

* JAV VYRIAUSYBĖ ragina automobilių bendroves įrengti priemones padedančias apsaugoti nuo automobilių vagysčių. Numatoma, kad sekančių 5 metų bėgyje bus pavogti 4 mil. automobilių, jei nebus imtasi reikiamų priemonių tiems nuskaitinams užkirsti kelią.

* GARSUSIS CHICAGOS Mc Cormik Place, didžiulis parodoms ir iškilinėms paviljonas, buvo sunaikintas gaisro. Tame paviljone vyko ir didieji lietuvių renginiai, kaip šokių šventės ir pan. Jau imtasi priemonių greitesniam paviljono atstatymui.

* PASITRAUKTI arba būti negarbingai pašalintam -- tai dvi išeitys liko Indonezijos prezidentui Sukarno, kaltinamam prisidėjusiu prie komunistų ruošiamo sukilimo 1965 m.

Vyriausybė naudoja palyginti švelnų spaudimą į prezidentą, nes bauginamasi, kad jo pasekėjai neišsuktų bereikalingo pilietinio karo.

* TUO PAT METU, kai iš JAV vyriausybės pusės dedamos visos pastangos "taikiai bendradarbiauti" su Sov. Sąj., pastarąjį suteikia 80% šiaurės Vietnamui reikalingos paramos karo vedimo reikalingam. R. Kinija iš tikrųjų tos paramos tik 5% suteikia.

Sovietų karinė ir tikinė parama plaukia laivais iš Odesos į Tonkino įlanką, kurią kontroliuoja JAV laivynas. Bet -- tam laivynui įsakyta sovietinių laivų neliesti. Apie šį Vietnamo uostų blokadą net neužsiminama.

Valiūnas padarė trumpą pranešimą apie konferencijoje svarstytus klausimus ir padarytus nutarimus, pasidžiaugdamas, kad ji praėjo su sėkme ir susitarimo dvasioje, išspręsta daug konkrečių klausimų, nustatytos labai aiškios gairės 1967 - 1968 metų veiklai, apie kurias visą laiką bus lietuvių visuomenė informuojama. Jis pabrėžė, kad visi veiksniai vieningai nutarė, jog reikia kuo daugiausia akcijos Lietuvos nepriklausomybės 50 metų sukakties proga, reikia, kad visi lietuviai, visos organizacijos dirbtų vieningai keliant Lietuvos laisvės klausimą. VLIKo pirmininkas pažymėjo, jog su PLB-ne jis nustatė dar glaudesnes bendradarbiavimo gaires, su S. Barzduku kartu vyksta į Pietų Amerikos Lietuvių kongresą. Jis pasidžiaugė, kad ši konferencija atkreipė ir jaunimo dėmesį, kurių atstovai čia dalyvavo ir parodė savo didelį sugebėjimą dirbti kartu su vyresniąja karta. "Mums vyresniesiems, -- sakė dr. Valiūnas, -- malonu, kad jaunimas ir po Jaunimo Metų energingai reikiąsi lietuvių visuomeniniam gyvenime. Dėkoju visiems konferencijos dalyviams už nuoširdų ir našų darbą. Konferencijos dalyviai išsiskirstys po visą Ameriką ir Kanadą viens kitą geriau pažinę ir suartėję". VLIKo pirm. pareiškė, kad svarbiausias konferencijos tikslas buvo nustatyti visai aiškų veikimo planą Lietuvos Laisvės Kovos Mėtais -- 1968-aisiais, kurių tokio vardu bus paskelbti.

LLK pirm. V. Sidzikauskas pranešė, kad šioje konferencijoje buvo paliestas tautinių jėgų surikiavimas, kad tas potencialas turėtų tinkamą poveikį ir krašte. Lietuvos likimas bus sprendžiamas mūsų pačių jėgomis ir priklausomai nuo tarptautinės padėties, -- sakė V. Sidzikauskas, -- todėl konferencija žvelgė ir į tarp tautinės politinės padėties raidą. Mes čia numatėme eilę darytinų žygių, paruošti anglų kalba leidinių apie Lietuvą, net išleisti diplomatinį ir oficialių dokumentų, liečiančių Lietuvos ir Sovietų Sąjungos santykių rinkinį nuo 1917-1967 m., kitą anglų kalba apžvalginę knygą.

Tarptautinės padėties raidoj buvo paminėta spalio 7 d. JAV prezidento Johnsono kalba, kur jis pabrėžė, kad turi būti

atlikta tai, kas liko nebaigta Europoj. Einama prie Europos susivienijimo, tada bus galima spręsti Vokietijos klausimą. Europos suvienijimo siekia de Gaulle, ir Gromyko paskutinė Jungtinių Tautų asamblėjų siūlė sukviesti Europos konferenciją, apeinant JAV ir pripažįstant dabartines sienas.

Visa tai stato Baltijos valstybes prieš labai svarbius uždavinius ir reikia ruošti, užkomentavo V. Sidzikauskas. Be to, -- sakė jis, pabaigoj 1967 metų nutarta sukviesti lietuvių politinę konferenciją Washingtono ir Europoje. Bet klausimas, ar mums kviesti tik Europinę konferenciją ar visuotinę su Europos veiksniais, liko dar neišspręstas, baigė LLK pirm.

PLB vardu Stasys Barzdukas pareiškė, kad B-nė yra patenkinta šia konferencija, kuri atkreipė reikiamą dėmesį į jos siekius, o mes norim, -- sakė jis, -- kad būtų kuo daugiausia organizuotų lietuvių. Dabar yra daug mūsų org-jų, bet nedaug organizuotų lietuvių, mes norim, kad šie metai kauptų visą dėmesį į tų atsilikusių lietuvių organizavimą. Kitas didelis Bendruomenės rūpestis, 1968 metais įvyksta 3-sis Seimas, kuris turės alsuoti Lietuvos laisve. To Seimo programą norime sudaryti politinę ir kultūrinę, žadame skelbti du konkursus: naujam poetiniam žodžiui ir muzikai. Seime norime pagerbti lietuvių kultūrininką, tam skiriant specialų posėdį premijų įteikimui.

Be tų bendrų mostų B-nė reikiąs ir per atskirų kraštų bendruomenes: Australijos, Kanados ir kitur. Jau turim iš ten ir duomenų iš anksto pradėjusių reikštis. Konferencija tiems mūsų planams pritarė. Kas dar nebuvo galima įgyvendinti prieš keletą metų, tas jau lengvai galima dabar. Ryšiai su kraštais didėja. Skirtumų tarp jaunesnės ir vyresnės kartų yra ir bus,

KIESINGERIS PAS DE GAULLE

VAKARŲ VOKIETIJOS NAUJOJO KANCELARIO VIZITAS PARYŽIUJE PRAEJĖS LABAI ŠIRDINGOJE ATMOSFEROJE, TAČIAU KONKREČIŲ REZULTATŲ KOL KAS NEDAŲĖ.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Praėjusį savaitgalį Paryžiuje lankėsi Vakarų Vokietijos kancleris Kurt Georg Kiesinger. Tas vizitas vyko 1963 m. pasirašytoje vokiečių - prancūzų draugiškumo sutarties rėmuose, nes

bet svarbu, kad jaunimas nenutrūktų nuo tautos, kad ir kiek skirtingais keliais dirbdamas, -- baigė S. Barzdukas.

V. Kamantas, PLB Jaunimo sekcijos atstovas, perdavė jaunimo nuotakas, pabrėždamas, kad Jaunimo sekcija rūpinasi jaunųjų jėgų įtraukimu į darbą, nežiūrint, kad jaunoji karta susiskirsčiusi nuo kairiųjų iki dešiniųjų, tačiau darbas tarp abiejų kartų įmanomas, turint vieną visiemis bendrą ir didžiausią uždavinį -- Lietuvos nepriklausomybės atstatymą.

Jaunesniosios kartos VLIKo atstovas dr. A. Budreckas pareiškė, jog čia dalyvavo patys veikiausi jaunimo atstovai, kurių niekur netrūksta, jų buvo ir praeitoj VLIKo sesijoje, iš 40 net 12 jaunųjų, bet tik trūksta ryšio tarp tų abiejų kartų.

Bene didžiausias tos Veiksnių konferencijos dėmesys buvo skiriamas 50 metų Lietuvos nepriklausomybės sukaktį atžymėti, kad visopasaulio lietuviai tų tikslų siektų sutartinai.

Konferenciją sveikino ir patariamuoju balsu stebėjo Lietuvos Atstovas Washingtono J. K. Jackas, Generalinis konsulas New Yorque V. Šišinskas ir konsulas A. Simutis. Posėdžiai vyko Pavergtų Europos Tautų patalpose 29 W. 57 Street, New Yorque.

pagal ją abiejų valstybių galvos susitinka kas pusę metų, nors ir nebūtų kokių nors aktualių klausimų. Kalbant su Kiesinger, pastarasis pasimatymas buvo panaudotas tam, kad "vėl atgaivinus dvasią, kurioje toji sutartis buvo pasirašyta".

Tą bendradarbiavimo dvasią paskutiniaisiais metais gerokai apsunkino nevienodos pažiūros į JAV vaidmenį Europoje. De Gaulle atstovavo nuomonei, kad JAV įtaka Europoje turi būti galimai mažesnė, tuo tarpu vokiečiai buvo pažiūros, kad be JAV talkos jie negali apginti nė Vakarų Berlyno, nei savo ilgų sienų su komunistiniais kaimynais, jau visai nekalbant apie Rytų Vokietijos išvadavimą. Washingtono politika tačiau buvo tokia, kad visos svajonės apie "išvadavimą" buvo galutinai išblaškytos. Sujungimas, jei jis įmanomas, tai tik pagal sovietų sąlygas. Mat norėdama gauti sovietų pritarimą karo Vietname sustabdymui, Washingtono administracija bando Maskvą papirkti santykių pagerinimu Europoje ir kratymusi glaudesnės sąjungos su Vakarų Vokietija.

Nenuostabu, kad tokioj būklėj Bonnos politikų akys vėl nukrypo į Paryžių. Prancūzai Vokietijoje laiko savo kariuomenę ir už tai nereikalauja jokio atlyginimo. Tiesa, ta kariuomenė nėra išipareigojusi ginti Vokietijos teritoriją ir jos apginklavimas negali lygintis su amerikiečių. Bet kadangi šiuo metu sovietai negrašo ir visos svetimos kariuomenės V. Vokietijoje yra reikalingos daugiau simboliniai negu praktiškai, vokiečiai kaž kaip simpatiš-

kiau žiūri į prancūzus, kurių išlaikymas jiems nieko nekaštuoja, negu į amerikiečius ar britus, kurių karių išlaikymui išleistas sumas jie yra verčiami atiduoti užsienio valiuta ar užsakytais tuose kraštuose.

Bet yra ir kita medalio pusė. De Gaulle Prancūzija tėra tik trečios eilės valstybė, kuri, jei ir norėtų, negalėtų padėti vokiečiams įgyvendinti jų politinių tikslų. De Gaulle reikalauja sau "primus inter pares" (pirmasis tarp lygiųjų) pozicijos ir jis priešinasi D. Britanijos įstojimui į Bendrąją Europos Rinką, o per ją ir ateities politinį susijungimą, aiškindamas, kad tam kliudą britų "specialūs ryšiai" su JAV. Tuo tarpu vokiečiams britų įsijungimas būtų labai parankus, nes vestų prie Vakarų Europos sustiprėjimo ir prancūzų įtakos sumažėjimo. Dėl viso to de Gaulle su Kiesingeriu galėjo sutarti štai dėl ko:

1. Prancūzija parems vokiečių susivienijimo norą, kalbėdamasi su Sovietų Sąjunga ir kitomis komunistinėmis valstybėmis.

Praktiškai toks pažadas nieko nereiškia, juo labiau, kad de Gaulle jau seniai pasisakė už Odesio - Neisės liniją kaip amžiną vokiečių rytų sieną. Žodžiu, sovietai neturi apie ką derėtis, jie jau gavo ką norėjo.

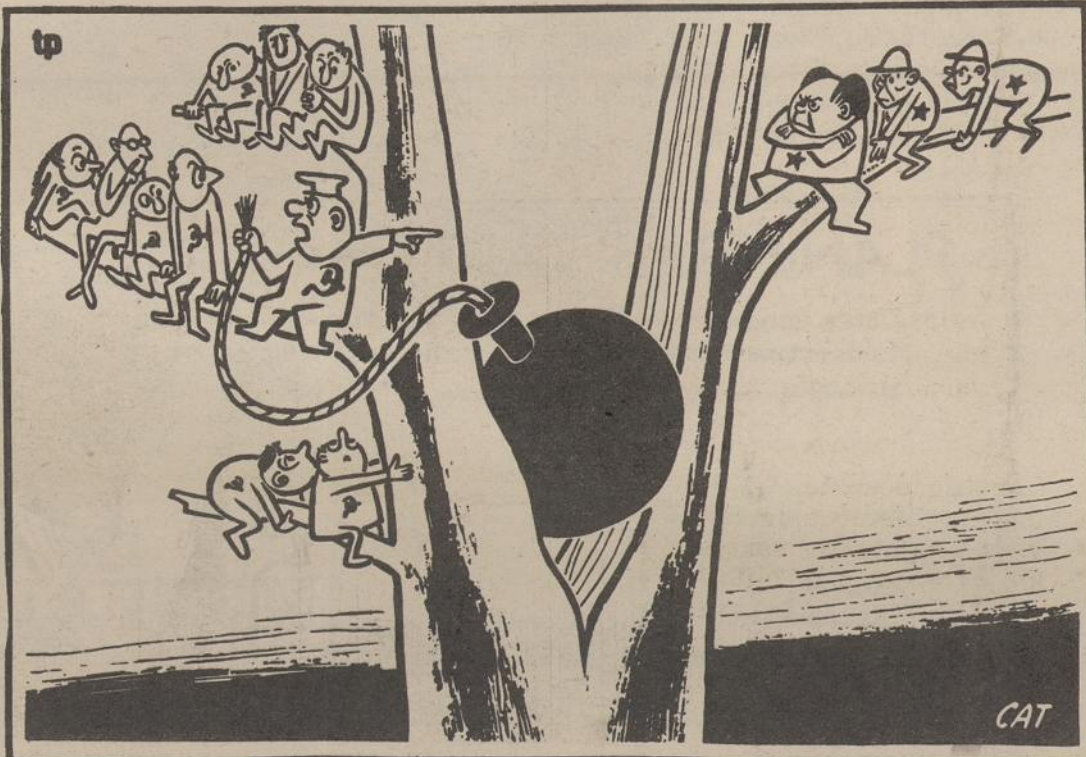
2. Prancūzija ir Vakarų Vokietija sutarė sudaryti specialią studijų komisiją, kuri išsiaiškintų galimybes, kaip Europai techniškai pasiekti Amerikos lygį ir likviduoti "technological gap" -- tai gali duoti praktiškų vaisių.

3. Prancūzija ir Vokietija aiškinsis bendrų priemonių galimybes plieno gamybos krizei pašalinti -- tai irgi gali duoti akstino ūkinio bendradarbiavimo paskatinimui ir vienybei.

4. Prancūzija ir V. Vokietija išklausys labai atdžiai laukiamo britų premjero Haroldo Wilsono prašymo priimti jo kraštą į Bendrąją Rinką, tačiau šiuo klausimu neprieita vienos nuomonės.

DERLIUS LIETUVOJ

1965-66 metų žiemos ir pavasario oras Lietuvoj buvo žymiai pakenkęs žiemkenčiams javams. Daug rugių bei žieminių kviečių pavasarij teko išarti ir tas dirvas užsėti vasarajum. Kur suspėta taip padaryti, palanki vasara nuostolius atlygino bent tiek, kad rudenį statistikon įrašyti grūdų derliaus centnerių skaičiai (Nukelta į 2 psl.)

-- Kas duos degtuką tuos niekšus susprogdinti?...

MEDICINA IR ŽMOGUS

DR. D. DEGESYS

Žmogaus biologinis amžius

Graikų ir Romėnų kultūros laikais žmogaus amžiaus vidurkis buvo 22 metai, viduramžių laikais apie 33 metai, o 1900 metais -- 49 metai. Šiais laikais Jungtinėse Amerikos Valstybėse vyrų amžiaus vidurkis yra 70, o moterų 72 1/2 metų. Nereikia užmiršti ir to fakto, kad mūsų silpnoji gimtinė - moterys, jeigu ir toliau taip laikysis, tai 1975 metais viršys vyrus 138/100 santykiu. Vadinasi, kiekvienam 100 vyrų atitiks 138 moterys.

Koks gi galėtų būti žmogaus biologinis amžius ir ar mes negalėtume jo pratęsti? O jei galėtume, tai kokia yra to amžiaus riba? Žinoma, žmogaus amžiaus galimas pratęsti, jei būtų žinoma žmogaus senėjimo priežastis ir jei tą priežastį galėtume pašalinti. Atsakymo į tą klausimą taip ir neturime. Yra žinoma, kad rentgeno spinduliais šviečiami gyviai daug greičiau sensta ir trumpiau gyvena. Mes taip pat gerai žinome, kad rentgeno spinduliai veikia mūsų celių chromozomus, kurie gal būt ir yra mūsų senėjimo lėmėjai.

Žmogaus biologinio amžiaus nustatymui kai kurie genetikai sugalvoja įvairius būdus bei formules. Vienas iš tokių genetikų, Malisoff, stebėdamas bei tirdamas paukščius bei gyvulius nustatė taip vadinamą smegenų ir kūno koeficientą. Jis pastebėjo, kad gyvuliai turį didesnę smegenų ir kūno svorio santykį, gyvena ilgiau. Pa-

gal jo skaičiavimus ir naudojantis tuo jo koeficientu, pelė turėtų gyventi 3 metus, šuo 15 iki 20 metų, katė 20 metų, dramblys nuo 90 iki 100 metų ir žmogus 80-150 metų. Kiti vartoja kitokią apskaičiavimo būdą. Jie ima gyvulio brendimo amžių ir dauginą iš 13. Pritaikius žmogui šį skaičiavimą ir paėmus brendimo amžių 13 - 16 metų, gausime 169-208 metus.

Nežiūrint, kokią metodą vartosime, prieisime prie apytikrio atsakymo, kuris yra didesnis už šimtą metų. Kas gi trukdo pasiekti tą mūsų biologinį amžių?

Biologai bei genetikai, studijuodami primitivius gyvius bei jų gyvenimo ciklą, darydami įvairius bandymus, ieško atsakymo į mūsų klausimą. Tokiems tyrimams naudojami įvairūs vabzdžiai arba muselės, nes jos gana greitai veisiasi ir per trumpą laiką duoda galimybę išauginti daug generacijų bei stebėti jų generacijų kitimą.

Fainkime vabaliuką, kuris vadinasi Philodina citrina. Šio vabaliuko amžius yra 24 dienos. Jis lengva auginti ir stebėti. Išsiritęs iš kiaušinio jis greitai auga ir 5-tą savo gyvenimo dieną, pasiekęs savo subrendimo, pradeda dėti kiaušinius. Jis deda kiaušinius kas dieną. Apie 19-tą dieną jis pradeda senti ir 24 dieną miršta.

Jeigu surinktume 17-tos dienos kiaušinius ir iš jų išaugintume pirmą generaciją, pastebėtume, kad šios pirmos generacijos vabzdžiai gyventų trumpiau negu 24 dienas. O, jei iš šios pirmos generacijos surinktume vėl 17-tos dienos kiaušinius ir išaugintume antrą generaciją, tai šios antros generacijos vabzdžiai gyventų dar trumpiau. Gi su trečia generacija visą 17-tos dienos kiaušinių grupę būtų nevaisinga ir iš jų vabzdžiai neišsivystytų. Darant bandymą toliau su 11-tos dienos kiaušinių grupe, pamatytume, kad 11-tos dienos kiaušinių išperos išmirtų po keturių generacijų. Aštuntos dienos -- po 8 generacijų, 7-tos po penkiolikos ir 6-tos dienos po 17 generacijų. Tokiu būdu priartėtu-

mėm prie 5-tos dienos kiaušinių grupę, vabzdžiai veisėsi generacija po generacijos ir nerodė jokių silpnėjimo žymių. Su kiekviena nauja generacija vabzdžių amžius ilgėjo, ir po 54 generacijų jų amžius pasiekė 104 dienas. Kodėl toks skirtumas tarp penktos ir šeštos dienos kiaušinių? Kodėl iš penktos dienos kiaušinių išsivysčiusi generacija turi tendenciją stiprėti ir jų amžius ilgėja, tuo tarpu, kai iš šeštos dienos išsivysčiusi generacija išnyksta septyniolikto kartoj? Pasirodo, kad mūsų tyrimui vartojamas vabaliukas, Philodina citrina, auga iki 5-tos dienos ir 6-tą dieną jo augimas būna sustojęs. Kai kurie mokslininkai mano, kad senėjimo procesas prasideda kūne nuo to momento, kai jis sustoja augti. Kitaip sakant, kūnui sustojus augti organizme atsiranda senėjimo faktoriai, kurie persiduoda į gyvijo kiaušinius bei tolimesnes generacijas.

Kyla klausimas, ar galima sustabdyti šių vabalių generacijų nykimą? Mes žinome, kad 17-tos dienos kiaušinių grupės vabalai išmirtų po trijų generacijų, bet jeigu šioje grupėje pirmos arba antros generacijos metu mes atskirtume penktos dienos kiaušinius ir juos kultivuotume, tai iš jų išaugę vabalai augtų ir stiprėtų su kiekviena nauja generacija.

Žmogaus organizmas nepalyginamai komplikotesnis negu mūsų stebėtų gyvųjų organizmai. Žmogus savo evoliucijos eigoje kito, jo genai per milijonus metų keitėsi, jungėsi ir grupavosi į labai sudėtingus junginius tol, kol išsivystė į tokią organizmą, kuris pralenkė visus žemėje gyvenančius gyvius.

Ne visus tyrimo rezultatus mes galime pritaikyti žmogui, bet mūsų stebėtų vabzdžių senėjimo faktoriaus teorija yra gana įdomi. Medicinoje seniai buvo žinoma, kad senesnio amžiaus moterys gimdo didesnę procentą nenormalių vaikų ir kad senesnis amžius duoda daugiau gimdymo komplikacijų. Mongoloidinių išsigimimų kiekis yra kur kas didesnis tų moterų grupėje, kurios pastoja

turėdamos daugiau negu 40 metų. Mongoloidinis išsigimimas yra liga, su kuria apsigimęs vaikas būna protiniškai nesveikas ir dažnai miršta nesulaukęs 20 metų.

Biologiniai stebėjimai rodo, kad mūsų amžius yra nuspręstas mūsų genų junginiuose, ir, kad gimimo metu mes jį atsinešame į šį pasaulį. Gi kiek mūsų darbas, maitas ir aplinka turi įtakos amžiaus ilgi, galėtume sužinoti palyginę dvi žmonių grupes, turinčias vienodas kūno savybes, bet gyvenančias skirtingose sąlygose. Mes žinome, kad dvynukai, kilę iš vieno kiaušinio, turi tas pačias kūno savybes. Stebint tokių dvynukų gyvenimą, galima pasidaryti kai kurias išvadas. 1946 ir 1949 metais, New Yorko valstijoje, buvo suregistruota apie 2000 dvynukų turinčių virš 60 metų amžiaus. Statistika parodė, kad vieno kiaušinio dvynukų kūno savybės nekeitė, nežiūrint skirtingų gyvenimo sąlygų. Viena moteriškų dvynukų pora buvo ypatingai būdinga. Šios dvynukės buvo išskirtos joms esant 18 metų amžiaus. Viena ištekėjo už ūkininko, susilaukė šešių vaikų, visą savo gyvenimą praleido ūkyje, nebuvo išvykus iš tos apylinkės toliau 10 mylių. Antra dvynukė, būdama 18 metų įstojo į vienuolyną ir baigus mokslus išvažiavo į Kiniją misijoms. Kinijoje pagyvenus 47 metus grįžo į New Yorką. Šioms dvynukėms sulaukus 88 metų amžiaus buvo daryti įvairūs fiziniai ir psichiniai tyrimai. Nežiūrint, kad jos vedė labai skirtingus gyvenimus, gyveno skirtinguose žemynuose, valgė skirtingą maistą, jos vis tiek išlaikė vienodas kūno ir psichines savybes ir sulaukė vienodo amžiaus, 94 metų.

Baigiant noriu pasakyti, kad drastiniai mūsų gyvenime pakitimai gali prisidėti prie mūsų amžiaus trumpėjimo, bet jeigu tas amžius paveldėtas, jį pratęsti sunku.

Skaityk ir platink
DIRVĄ

HELP WANTED MALE

TOOL MAKERS
INSPECTORS
TURRET LATHE
ACME GRIDLEY
#2AC W&S
HAND SCREWS

Our growing company needs you if you have experience operating any of the above machines. Good pay, liberal fringe benefits. Call Harry, collect 634-4531.

GLENWOOD MFG. CORP.
GLENWOOD, MINN.
(7-9)

DIRVA

1967 METAMS
TIKTAI \$10

Tiems, kurie Dirvos dar neprenumeruoja

Šis pasiūlymas galioja tik iki 1967 m. SAUSIO 31 d. arba: nauja prenumerata už \$10 bus primama iki 1967 m. sausio 31 d.

Šį lapelį galima panaudoti užsisakant DIRVĄ 1967 METAMS ir atsiunčiant tik \$10, jeigu NAUJAS skaitytojas, arba išrašyti savo draugui ar giminei dovaną už \$10, jeigu jie Dirvos neprenumeruoja.

(Dirva eina tris kartus savaitėje, pilna prenumerata metams \$11.)

Panaudokite apačioje esančią atkarpą, išpildykite aiškiai, ir su \$10 skubiai siųskite Dirvai.

DIRVA	6907 Superior Avenue	Cleveland, Ohio 44103
NAUJAS DIRVOS PRENUMERATORIUS		
DIRVOS ADMINISTRACIJAI, Cleveland, Ohio		
Siunčiu \$10 ir prašau siuntinėti Dirvą šiuo adresu:		
Pavardė, vardas		
Adresas		
Miestas	Valst.	Zip

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4³/₄%

DIVIDEND CHECKS
MAILED QUARTERLY
ON INVESTMENT
SAVINGS
ACCOUNTS

5¹/₄%

LONG TERM
BONUS
SAVINGS
ACCOUNTS

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS • 60650
Phone 656-6330

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2787
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 — Tel. WA 5-2737
3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608 — Tel. CA 5-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje pageidaujimų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu kitur kainomis.

KREIPKITE'S į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siuntinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

PETKUS

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADEK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas 4³/₄% išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608
OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;
Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

Lietuvoj...

(Atkelta iš 1 psl.)

išėjo nedaug mažesni už 1965 metų skaičius. Tik statistikos skaičiuose, žinoma, nematyt, kokia joje minimų centnerių dalis yra kviečiai bei rugiai, ir kokia dalis miežių - avižos.

Kalbėdamas apie biudžetą, respublikinis finansų ministras R. Sikorskis paminėjo, kad už pavasarį žuvasias bei sužalotas žemės ūkio kultūras Lietuvos kolchozai gavę iš apdraudos fondų 8 mil. rublių, bet apdrauda visų nuostolių neatlyginusi. (ELTA)

LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIUI Maskvos valdžia yra nustačiusi tokius uždavinius: kasmet patiekti į valdinius supirkimo punktus 75,000 tonų grūdų, 125,000 tonų bulvių, 520,000 tonų cukrinių runkelių, 12,000 tonų linų pluošto, 240,000 tonų mėsos, 950,000 tonų pieno. Vietiniai pareigūnai žada šiemet tas pareigas įvykdyti net su kaupu.

Nėra viešų duomenų, kokią dalį tų žemės ūkio gaminių valdžia parodo Lietuvoje (miestų gyventojams) ir kokią dalį "eksportuoja". (ELTA)

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Europos Taryba ir Rytų Europa

"Neškit lauk ikonas" -- taip sakdavo žmonės senoj Rusijoje, kada kokiuose dievobaiminguose namuose kas pradėdavo nepadorias kalbas. Dabar, atrodo, kad Europos Taryba Strasburge yra linkusi sekti šituo rusišku posakiu. Pašalinta iš Tarybos ikona yra Neatstovaujamųjų Tautų Komisija, kurios panaikinimą Taryba svarsto, atsižvelgdama į Rytų Europos komunistinių vyriausybių nusistatymą.

Ši Komisija, sudaryta iš laisvosios Europos parlamentų atstovų, tyrinėja nedalyvaujančių Taryboje kraštų politinę, ekonominę, socialinę ir kultūros padėtį. Į jos veiklos sritį įeina ypač Estija, Latvija, Lietuva, Lenkija, Čekoslovakija, Vengrija, Rumunija, Bulgarija ir Albanija. Savo uždavinių Komisija atlieka santūriai ir diskretiškai, dirbdama daugiau lyg mokslo institucija, negu kaip politinis organas.

Nežiūrint to, yra pasiūlyta Komisiją panaikinti. Teisybė, šis pasiūlymas įvilktas į tokią formą, lyg būtų norima tikslai pakeisti ligšiolinį Komisijos pavadinimą, t.y., kad ji būtų pavadinta "Komisija ad hoc" (kas reikštų maždaug -- atskiriems, atsitiktiniams reikalams). Tačiau pasiūlymo motyvai aiškiai parodo jo tikrąjį tikslą. Būtent, motyvuose pasakyta, kad "santykių tarp Europos kraštų, dalyvaujančių ir nedalyvaujančių Europos Taryboje, plėtojimasis eina palankia kryptimi ir Taryba privalo jį remti visomis priemonėmis" (nedalyvaujantieji kraštai čia reiškia komunistų užvaldytas valstybes).

Iš to seka, kad turima reikalo ne su Komisijos perkrikštijimu, bet su jos laidotuvėmis. Taip dalykas suprantamas ir Tarybos generaliniame sekretoriате, iš kurio -- kaip atrodo -- išeina pasiūlymo iniciatyva ir kuris jau nuo seniau stengiasi užmegzti "technišką bendradarbiavimą" su Rytų Europos komunistinėmis vyriausybėmis. O tos vyriausybės, anot sekretoriato sluoksnių, laikančios Neatstovaujamųjų Tautų Komisiją "skandalingu" dalyku.

Tikrumoje, ir pačios Europos interesais, Komisija yra Europos Tarybos susidomėjimo bei solidarumo pavergtųjų

tautų atžvilgiu normali išraiška. Strasburgo Taryba yra toj laimingoj padėty, kad ji, priešingai Jungtinių Tautų Organizacijai, nėra komunistinių narių dalyvavimu suparaližuota ir todėl gali veikti demokratijos ir laisvės dvasioje. Šioje Europos Tarybos veikloje Neatstovaujamųjų Tautų Komisija kartu su Europos žmogaus teisių Tribunolu turi ypatingai svarbią vietą.

O viltys dėl santykių tarp Europos Tarybos ir Rytų Europos komunistinių valdžių užmezgimo bei plėtojimosi neteikia pagrindo užtikrinimui, kad pakaktų tik Komisiją panaikinti. Priešingai, reikia manyti, jog komunistiniai valdovai palaikytų tokį žingsnį pirmąją tų nuolaidų, kurias Europos Taryba privalanti jiems padaryti be jokios kompensacijos.

Ilgas ir pastovus patyrimas rodo, kad komunistinių vyriausybių bendradarbiavimas su tarptautinėmis organizacijomis yra galimas tik ta sąlyga, jei pastarosios nusi-

Sujudo vyrai ir moterys pasitikti "Gražina"

Penki mėnesiai beliko iki to laiko, kada pakils uždanga pirmajam lietuviškosios operos "Gražina" spektakliui. Laikas trumpas, o darbų marios. Nuošaliai nuo pasiruošimo vyksmo stovinčiam tiesiog nesupranta-

leidžia į Jungtinių Tautų ar Tarpparlamentarinės Unijos lygį. Tai yra, jeigu jos sutinka neplatinti teisės bei teisingumo dėsnių, kurie į Rytus nuo Elbės upės -- Adrijos jūros linijos laikomi sprogstama medžiaga.

Neatstovaujamųjų Tautų Komisijos panaikinimas būtų sovietų pavergtųjų tautų supratas taip, kad Europos Taryba nustotų domėtis jų likimu ir jų sugrįžimu į laisvąją Europą. Bet ir Vakarų Europa negali būti abejinga Tarybos laikyčiai šiuo klausimu. Europoje vyksta dabar -- ir tai reikia aiškiai suprasti -- gilus nuosmūkis sovietų atžvilgiu, kuris vis daugiau sukrečia žmonių pasitikėjimą teisės bei teisingumo vaidmeniu tarptautiniuose santykiuose. Betgi yra visų europiečių interesuose dailininkė Bronė Jameikienė, takininkaujant poniai Vaitaitienei, kuri rūpinsis ir rūbų pasiuvimu.

Tuo pačiu metu didžioji darbymetė vyksta choruose ir stropiai ruošiasi solistai. Jaunimo Centras vakarais skamba nuo chorų dainų, kuriuos ruošia chormeistrai Alfonsas Gečas ir A. Stephens. Pirmasis veiktas muzikiniai muz. A. Kučiūno surepetuotas ir išbaigtas. Dabar dirbama su antruoju veiksmu ir netrukus bus kimbama į trečią.

Chicago lietuvių visuomenė per klavyro pristatymo vakarą jau turėjo progos susipažinti su "Gražinos" chorų partijomis ir pirmuoju operos veiksmu. Įspūdis labai geras ir mačiusių pirmojo veiksmo vyksmą teigimu, ši opera būsimanti tikrai miela ir kiekvienam lietuviui prie širdies.

Operos vadovybės pats didžiausias rūpestis -- ištvirti tiek finansinėje, tiek ir operos meninėje plotmėje. Už tai dabar dar tebevyksta pasitarimai su mūsų iškiliaisiais solistais dėl partijų. Norima, kad šioje lietuvių operoje ir dešimtmečio proga galėtų pasireikšti visi lietuviai dainininkai. Tai žinoma, nelengvas derinimo darbas, bet tikimasi, kad šioje operoje matysime pačias geriausias mūsų meno pajėgas.

Besikalbant su Operos pirmininku Vytautu Radžium, junti, kad sunki našta, bet šį darbą pasiėmusiems vyrams ir moterims pakeliama. "Gražinos" opera ir bus vienas iš iškiliausių įvykių šiais metais mūsų kultūriniam gyvenime. Tad visų lietuvių talka ir nuoširdžios pastangos telktinos šiam įvykiui.

ma, kiek čia pareikalaus darbo, energijos, pasiaukojimo iš vyrų ir moterų, kurie pasiryžo mums padovoti lietuviškąją "Gražina".

Operos vadovybės pečius gula finansiniai rūpesčiai. Bet ji turi dešimtmečio patirtį ir jau dabar rikiuoja visas pajėgas šiems sunkumams nugalėti. Pirmieji mecenatai jau skuba su stambesnėmis aukomis talikon. Jau išleista operos klavyra. Reikia gaidų orkestrams, chorams ir atskiriems balsams. Visa tai atsis per 7600 dolerių. Bet bus atliktas didelis ir vertingas darbas. Klavyra galės naudotis visi chorai, dainininkai ir muzikai, ruošdami koncertus su "Gražinos" operos ištraukomis. O pačioje operoje yra sutelkta daug gražių gabalėlių, kurie kaip tik tinka ir atskiriems koncertams.

Didelė problema ir originalios dekoracijos. Jų pagaminimas brangus. Dail. Vytautas Virkau dirba išsijusęs eskyzus ir dėl jų pagaminimo tariamasi su Operos rūmų administracija. Čia unijų darbininkai, aukšti atlyginimai, žymiai pabrangins jų gamybą. Bet kito pasirinkimo nėra ir Lietuvių Opera turi su tuo sutikti, kiek galėdama spausis sumažinti dekoracijų kaštus.

Rūbų eskyzus gamina dailininkė Bronė Jameikienė, takininkaujant poniai Vaitaitienei, kuri rūpinsis ir rūbų pasiuvimu.

Tuo pačiu metu didžioji darbymetė vyksta choruose ir stropiai ruošiasi solistai. Jaunimo Centras vakarais skamba nuo chorų dainų, kuriuos ruošia chormeistrai Alfonsas Gečas ir A. Stephens. Pirmasis veiktas muzikiniai muz. A. Kučiūno surepetuotas ir išbaigtas. Dabar dirbama su antruoju veiksmu ir netrukus bus kimbama į trečią.

Chicago lietuvių visuomenė per klavyro pristatymo vakarą jau turėjo progos susipažinti su "Gražinos" chorų partijomis ir pirmuoju operos veiksmu. Įspūdis labai geras ir mačiusių pirmojo veiksmo vyksmą teigimu, ši opera būsimanti tikrai miela ir kiekvienam lietuviui prie širdies.

Operos vadovybės pats didžiausias rūpestis -- ištvirti tiek finansinėje, tiek ir operos meninėje plotmėje. Už tai dabar dar tebevyksta pasitarimai su mūsų iškiliaisiais solistais dėl partijų. Norima, kad šioje lietuvių operoje ir dešimtmečio proga galėtų pasireikšti visi lietuviai dainininkai. Tai žinoma, nelengvas derinimo darbas, bet tikimasi, kad šioje operoje matysime pačias geriausias mūsų meno pajėgas.

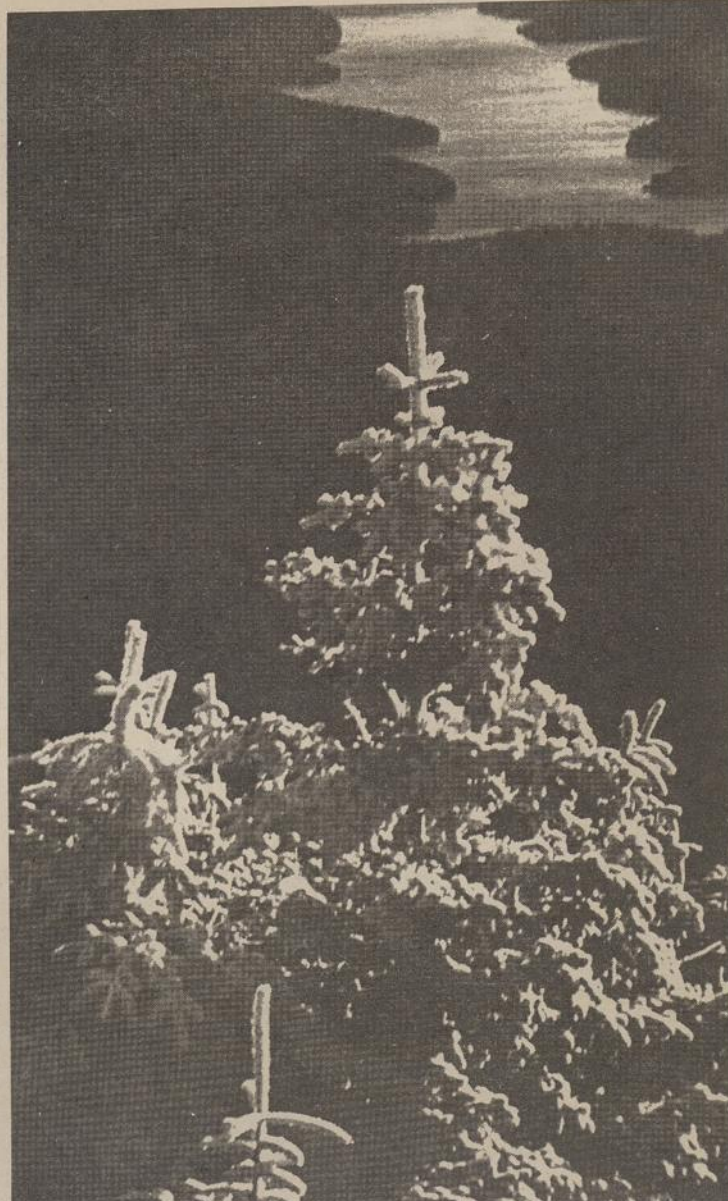
Besikalbant su Operos pirmininku Vytautu Radžium, junti, kad sunki našta, bet šį darbą pasiėmusiems vyrams ir moterims pakeliama. "Gražinos" opera ir bus vienas iš iškiliausių įvykių šiais metais mūsų kultūriniam gyvenime. Tad visų lietuvių talka ir nuoširdžios pastangos telktinos šiam įvykiui.

J. Janušaitis

MIRĖ AGR.

I. ŠTARAS

Gruodžio 17 d. Vytėnuose (netoli Kauno) staugo mirė agronomas Ipolitas Štaras, penkiolika pastarųjų metų buvęs Vytėnų sodininkystės darbininkystės bandymų sto-

Saulėlydžio atspindžiuose...

Vyt. Maželio nuotrauka

BIJO MINĖTI ŽODJ KUNIGAS...

Gruodžio 24 d. išėjusiame Literatūros ir Meno 1966 m. 51-me numeryje pasirodė pranešimas, kad lapkričio 30 d. Krikščionyse (Lazdijų raj.) mirė istorikas - kraštotyrininkas Jonas Reitelaitis, gimęs 1884 m., keliasdešimties monografijų apie pietų Lietuvos vietoves autorius. Pranešime nurodyta, kad jo Gudelių, Veisiejų, Leipalingio monografijos ir Liškiavos miestelio istorija buvo išspausdintos periodiniuose leidiniuose. Kitų monografijų (apie Seirijus, Mėrinę, Kirsną, Būdvietį, Gražiškis ir kitas vietas) likę rankraščiai. Tarp likusių raštų esąs ir vertingas privilegijų (XVI a.) dvarų inventoriaus bei Lietuvos metrikos ištraukų rinkinys.

Būdinga, kad pranešime rūpestingai nutyklėta, jog J. Reitelaitis buvo kunigas, Krikščionių parapijos steigėjas ir klebo-

nas nuo 1927 metų, su vietos gyventojais taip susigyvenęs, kad nebesutiko iš ten išsikelti ir pragyveno tenai iki mirties, beveik 40 metų. Nutylėta taip pat, kad periodiniai leidiniai, kuriuose J. Reitelaitis monografijos buvo spausdintos, buvo Lietuvių Tauta, 1914, Mūsų Senovė, 1921-22, Tauta ir Žodis, 1923.

Seinų kunigų seminarijoje J. Reitelaitis buvo sutelkęs lietuvių klierikų ratą, kuriame tarp kitų dalyvavo V. Mykolaitis-Futinas, M. Krupavičius. (ELTA)

BEDARBAI LIETUVOJE

Dar 1960 metais namų ir asmeniniame pagalbiniame ūkyje dirbo kas ketvirtas suaugęs darbingas gyventojas, -- sakė ekonominių mokslų daktaras K. Meškauskas, deputatas respublikiniame soviete, Vilniuje. Dabar, esą, "respublikos darbo išteklų rezervai yra žymiai sumažėję", todėl, esą, reikia didinti dirbančiųjų darbo našumą.

Išvertus iš valdinio žargono į paprastą kalbą, tai reiškia, kad 1960 metais 25% darbingų Lietuvos gyventojų buvo bedarbiai, neturėjo apmokamo darbo ir vertėsi maždaug namų ruošos darbais. Dabar bedarbių skaičius esąs sumažėjęs, tačiau neišnykęs. Bet socialistinis liaudies ūkis nebesirengia jiems parūpinti darbo: planotojai mano išsiversti su tais pačiais darbininkais, išspausdami daugiau jų prakaito, reikalaudami didesnio darbo našumo. Tiesa, laikraščiuose yra eilė skelbimų, ieškančių statybos darbininkų specialistų. Nenuostabu, nes keli šimtai tokių specialistų iš Lietuvos atstatinėja Taškentą. (ELTA)

DIRVOS NOVELĖS KONKURAS

TEMA. Autoriams suteikiama neribojama teisė novelės temą, turinį ir pobūdį patiems pasirinkti.

ILGIS. Novelės rankraštis privalo būti ne trumpesnis, kaip 16 standartinių mašinarčio puslapių spaudai, praleidžiant vieną tarpą. Pageidaujama, kad novelė nebūtų ilgesnė, kaip 50 mašinarčio puslapių, tačiau toleruojamos išimtys, atsižvelgiant į novelės siužetą ir meninę vertę.

LAIKAS. Paskutinė rankraščiui įteikti data: 1967 metų balandžio 30 d.

ADRESAS RANKRAŠČIAMS SIŪSTI: Dirva, Novelės Konkursas, 6907 Superior Ave., Cleveland, Ohio 44103.

PARUOŠIMAS. Konkursui siunčiami rankraščiai būtinai privalo būti paruošti rašomąja mašinėle ir pasirašomi slaptyvardžiu. Tas pats slaptyvardis užrašomas ant pridedamo voko, kuriame užlipinamas raštelis su autoriaus tikrąja pavardė, adresu ir telefono numeriu. Vokas nebus atidarytas, jeigu ant jo bus pažymėta: nelaimėjus -- neatplėšti.

SĄLYGOS. Laimėjusiam autoriui 250 dolerių premija bus įteikta 1967 m. Konkurso skelbėjas turi teisę premijuotąją novelę be papildomo atlyginimo spausdinti Dirvoje atskiru leidiniu ar novelių rinkinyje. Autorius gali premijuotąją novelę spausdinti antruoju leidimu arba jos siužetu rašyti dramą, poemą ar romaną.

NEPREMIJUOTIEJI RANKRAŠČIAI grąžinami jų autoriams arba paliekami naudotis konkurso skelbėjui atskirai sutartomis sąlygomis.

JURY KOMISIJA sudaroma iš trijų asmenų. Ji visai nepriklausomai paprasta balsų dauguma sprendžia, kas premijuotina ir kas rekomenduotina spausdinti. Jeigu komisija nuspręstų, kad nė viena jai pateikta novelė nepremijuotina, premija tais metais neskiriama ir perkeliama į ateinančius metus. Tokiu atveju kitais metais premijuojamos dvi novelės, premijų suma 500 dol.

Mecenatas -- SIMAS KAŠELIONIS.

AKIMIRKOS

BRONYS RAILA

Šventieji nesuklumpa

Esu tiktai žvyras,
Į Viešpaties batą įkritęs...

O. B. Audronė

Nesenai vieną vakarą Bernardas Brazdžionis mums papasakojo, kad jo poemos herojus, laisvos Lietuvos vaikščiojanti sąžinė, — vaidila Valiūnas iš pagrindžio vėl ryžosi išeiti į viešumą. Per pirmąjį bolševikmetį vaidila Valiūnas maišėsi tarp žmonių, sakė jaudinančias eiliuotas prakalbas ir baisiai gadino kraują okupanto padlaižiams. Apie anuos vaidilos žygius Brazdžionis Amerikos pogrindyje yra išspausdinęs knygą, tik ji niekur viešumoje neplatinama. (Bet aš ją turiu).

Aišku, bolševikams antrą kartą Lietuvon sugrįžus, Valiūnas turėjo dingti. Bet pasirodė, pasakoją Brazdžionis, kad vaidilai jau seniau pasisėkė pasprukti ir atvykti Amerikon. Čia jis beveik neregimas pavaikščioja per lietuvių kolonijas, ir jam vėl laikas nuo laiko užverda kraujas. Ir jis sušunka doleriuose džiūstančiam savo tautiečiam galin-gu, brazdžioniško tembro, nestalgijs baisu: —

— Gimtoji žemė... Tai tavo meilės, tartum saulės, — Man buvo pilnas didelis, platus pasaulis, — Kur priedavos širdy, nei melo nematau.

Vos už poros dienų po

šios paslapties atskleidimo, nagi, skaitau laikraščiuose: — Valiūnas išrinktas Vliko pirmininku! Ot, galvoju, pasisėkė Brazdžioniui ir jo geriausiam draugui. Pati tauta pašaukė kaip tik ten, kur reikia ir kur jam labiausiai tinka. Deja, po kelių dienų šio toks nusivylimas. Skaitau naujojo Vliko pirmininko biografiją ir pamatau, kad tai ne tas vaidila, kuris rašė eilėraščius, deklamavo ir iš knygų skaitė poetas. O visai kitas, kuris daugiausia rašo ir pasirašo mažo formato pailgose knygutėse, ir kada skaito, tai dažniausia vis nedidelius žalias spalvos lapukus su "USA prezidentų nuotraukomis".

Na, bet ir bendrumo nemaža: abiem atvejais turime reikalą su popieriais.

Taigi, poetai vis dar nepatenka į Vliko pirmininkus, ir maža vilties sulaukti daugiau laisvinimo paramos literatūrai ir kultūriniam pradui, negu laimintais Sidzikausko laikais.

Paguoda tik ta, kad visgi kultūra nors kartą išvertė iš koto "politinį pradą". Dabar verčiau skirkime pirmenybę finansiniam pradui. Juk ar daug galėjo būti naudos iš tokios silpnos po-

litikos, kurią lengviausiai nuvertė iš esmės "kultūrinį žmogų", bibliotekininkas dr. (daktaro arba draugo santrumpa) Levas Vladimirovas savo apsilankymu irgi kultūrinės organizacijos Šviesos-Santaros simpoziume?

Poezijos ir toliau ieškosim už Vliko kompetencijos ribų. Labai toli eiti nereikia, užtenka pavažiuoti ligi Newarko, N. J. Čia mūšos vis dar neramios ir įkvėpimo audros siaučia. Londono Nidos spaustuvė štai gražiai kursyvu atspaudė puikų newarkietės poetės O. B. Audronės 79 eilėraščių rinkinį, vardu "Žingsniai takeliu". Susidomėjau iš karto vien dėl antraštės. Retas, sunkiai besurandamas kulkamas! Ir ar ne poetiška dabartinėje Amerikoje, kai žmogus dar nori ne astronauto lėktuvu skristi, ne automobiliu lėkti, bet — pėsčiomis, žingsniu. Ir ne padangėmis, bet greitkeliais, bet per paprastą žemę — takeliu.

Ir čia man vėl prisimena jau minėtieji pirmieji K. Binkio "Vainikai" ir jo ten vienintelę įtrauktoji senovės laikų moteriškos lyties poetė Tyrų Duktė-Buivydaite. Kokia kardinoliškai skaisči buvo anų laikų meilė! Ne vėlą naktį, bet anks- ti rytą Tyrų Dukters bernuželis prašo jį pažadinti. Jiedu eis į mišką... "skinti melsvąją žibutę", o pas- kui —

Mes prisieksim
vargti, džiaugtiesi
drauge —
Rankas saulėn
mes ištiesim —
susivienysim
malda...

Ir tada pradėdu suprasti, kodėl greičiau nei po dešimtmečio staiga mūsų moterų literatūroje meteoru iškilo ir visas kitas poetas nupūtė jaunutė Salomėja Nėris. Tai buvo naujos generacijos balsas ir jausmai. Žmonijai buvo, matyt, įgrišęs tasai per daug išmeluojamas davatkiškumas. Dar tebebūdama ateitininkė ir,

pagal prel. M. Krupavičiaus liudijimą, labai pamaldį, ji krykštė: "Tai skubėkim gyventi, tai skubėkime džiaugtis! Mūsų dienos — kaip šventė, kaip žydėjimas vyšnios... Vai, prabėga, nebegrįš jos!"

Skubėkim, ir dar kaip, — "be bažnyčios, be altorių, be sumainymo žiedų"... Velnio tu begalėjai sulaukti iš tokios politikos.

O. B. Audronė pradeda ten, kur baigė Tyrų Duktė — "susivienijimu maldoje".

Ir tai man buvo kažkas retai žavinga vėl pabūvoti kitokiame moterų pasaulyje, besistengiant nors kiek užsimiršti po Alės Rūtos si-birinių košmarų ir beviltiškų pūgos naktų. Šiapus uždangos, tremtyje prie Newarko, N. J., be abejo, irgi nestinga skausmingo liūdesio ir nepasotintų ilgesių. Bet už tat koks širdies vaiskumas, koks nekaltas tyrumas, kaip viskas pozityvu, dora, ramu, persunkta tauriausiais tautiškų ir religiš-kų jausmų syvais! Ypač religiš-kų, kurie mūsų išievi-joje vis daugiau tampa būdingais, kone vyraujančiais lyrikos motyvais. Pasaulyje, kada jau net kai kurie teologai imi klausti: "ar Dievas mirė?", poetų naujo sureligėjimo gaidos skamba jaukiai, nuostabiai, net egzotiškai.

Dzūkė perlojiėtė Audronė dar prieš karą pradėjo spausdinti eilėraščius įvairioje periodikoje. Todėl galima spėti, kad šandien poetė pasiekė tokio amžiaus, kada vyšnios peržydi ir kai darosi maloniau ne "skubėti gyventi", o pasi-melsti ar pamedituoti apie Praamžiaus esmę. Nereikia nei spėti: jos motyvų nuotai- kos ir patys eiliuotieji posmai tai rodo. Štai ateina "Kūčių vakaras toks geras... Užmigo vakaras ant rankų, lyg kūdikis ramus... O, geras Viešpatie, miegan- tis vakaras kužda atodū- siais tylios maldos". Ir ji svajoja: "Palenki, Viešpa- tie, mane kaip smilgą"...

O štai protingumas, dū- kams būdingas apgalvojimas, vengimas bereikalingų rizikų. Įsiutusias okeano bangom pradėjus baškyti laivelį, poetės strateginė re- akcija labai blaivi: —

... Pasukim tolyn
Iš jų kelio,
Kad neapverstų
Mūsų laivelio.

Suvalkitis čia pirmiau

paskaičiuotų: nieko tokio, aš ir laivelis esam apdraus- ti. Aukštaitis bravūriškai pasuktų, kur didžiausios bangos, gi lėtas žemaitis tik užniūnuotų: pempel, pem- pel...

O kuklumas, o varžymas net paukščius nuo medžio šakų nubaidyti tituli- nio knygos vardo eilėraštyje "Siauru takeliu"! "Aš tik praeivis, — prisipažįsta poetė, — tik miško vėsumą geriu". Ir ji liepia paukš- čiams, ir ačiū Dievui, kad ne žmonėms: — Sutūpkite...

Bet kas bebūtų, moteris vistiek negalės išsisukti nuo upeliukščio meilės, nuo la- šelio erotikos. Manau, kad net Putnamo vienuolyno se- selės, kurių senelių namų statybai Chicagos ponios ruošia moderniškų madų meno parodas, jei eiles ra- šytų, sunkiai išvengtų ne- įvelti kokio ne pačio šven- čiausio meilės motyvo. Bet nuo Tyrų Dukters laikų aš dar neskačiau lietuvių ero- tinės poezijos, kuri savo su- silaikymu ir "no-nonsense" prilygtų Audronei, šiuo at- veju didžiai prasilenkiant su jos gražaus ir sugesty- vaus slapyvardžio reikšme.

Šiais apgedusiais laikais man stačiai šilta iš malonu- mo rasti intymioje lyrikoje erotikos temą, kur poetė ve- ja šalin net pagundos šešėlį. O tam, kuris jai graso... sataršyti plaukus, ji griež- tai įsako: — Išeik ir ne- ateik! Gi dar kitame eilė- raštyje, kur jau lyg ir atsi- randa pavojus paslysti ir gal net įvyksta šis tas nege- ro, poetė po to aiškiai girdi savo angelo piktus barimus, ir rūščiai klausia, kaip tą akiplėšišką nusikaltėlį tu- rėjo barti jo angelas.

Pagaliau, mane itin pa- traukė dar kitas vaizdas pavyzdys mūsų moterų ly- rikos palyginamojoje litera- tūros istorijoje.

Dalykas sukasi apie vie- ną neperdaug retą paruošia- mąjį aktą — pabučiavimą. Salomėjos Nėries jaunuo- liškoje interpretacijoje — "Pabučiavimas tavo buvo karštas ir trumpas, ir kaip žaibas staigus, ir svaigus kaip naktis", ir dar maža patyrusiai, trapijai merginai atrodė visai aišku, kad prieš tokia "galingą pagundą ir šventieji suklumpa".

Tuo tarpu Audronės api- pavidalinime plastiškai ma- tyti, kaip šį sakralinį aktą moka pergyventi, rimčiau įvertina, brangina dėl jo pa-

ties ir puoselėja jau nuno- kusi moteris, nesikarščiuo- janti, apgalvojanti, trokš- tanti jam suteikti kiek ga- lima daugiau iškilmingumo, net šventumo: —

Baltos alyvos
Tai apsvaigina
Tylom,
Pamažu.
Pabučiavimą tavo,
Taure,
Kaip vyno,
Prie lūpų nešu.

"Takelio žingsnių" forma lengva, nuotaika pomaironi- nė, eilėdara toninė, eilutės trumpos, su ritmais ir ri- mais, kiek jie bedailinant pavyksta, deja, ne be išim- čių. Sofistikuoti visuome- nei, dusinamai tamsių pro- blemų, freudizmo, psichiat- rijos ir LSD, Audronės ne- ra f inuota, nesuklumpanti, tiesioginė, supermoralinė ir konservatyvi lyrika bus vi- siškai atgyvenusi ir galbūt nebelaikoma poezija.

Bet dar didelei daliai ki- tos lietuviškos bendruome- nės, kuriai patinka papras- tas, tiesus, aiškus, antimoderniškas, kilniai religingas ir nepainiai patriotiškas žo- dis, — Audronės eilėraščiai, spėčiau, bus kurį laiką dar tiek pat gražūs, savi, "lie- tuviškom gubom" iškloti ir reikalingi, kiek dailininko Antano Rūkštelės paveiks- lai.

Man asmeniškai ir nejuo- kaujant, poetiniu požiūriu labiausiai iš visos knygos patiko šis burbuliuojantis posmas, kur tik keturios šnypščiančios raidės s-š-č-ž kiek silpnina muziką: —

Šlaite, aukštai,
Kur naktį geri vėjai guli,
Pušelės tekino
Žalias žalias žvakes,
Ir šaltinėlis
Troškuliui pasiūlė
Skaidriausiojo čiurlenimo
Ir šalpusnių
Geltonai burbuliuotąsias
[kekes.

HELP WANTED MALE

WANTED JOURNEYMAN
PLASTIC MOLD MAKERS
MILL HANDS
(CAVITY WORK)
BENCH HANDS
UPGRADERS
MOLD REPAIR
JOB SHOP EXPERIENCE
Must be able to set up work from
Blue Prints & Close Tolerances.
Steady work, good working condi-
tions & benefits.
CALL 313 - 571-0110
CORVER ENG. CO.
9440 GRINNELL
DETROIT, MICH.

(6-12)

-- Šypsokis, kvaily!...

ARTUR LUNDKVIST

AUTOMOBILIO KORIDA

(3)

Sivertas patylėjo, paskui ryžtingai atsakė: -- Ne.

-- Fuikul! -- pakartojo Geležinis. -- Ir šutvei tu nebe reikalingas, pats, tikriausiai, tai jauti. Bet, prieš mus palikdamas, tu privalai atsidėkoti savo seniems bičiuliams ir suvaidinti mums atsisveikinimo spektaklį. Mes nusprendėm surengti taip sakant, mažą koridą, lyg ir bulių kovą. Tu -- prieš mašiną, kas ką. Laikyk save bulium, tore- adoru, kuo nori. Mašina tave persekios -- sukis, kaip išmanai. Be už medžių nesislėpk -- mes žiūrėsime, kad to nebūtų. Va taip. O dabar -- pradėti!

Geležinio žodžius visi sutiko pritarimo šūks- niais. Vaikiniai susėdė į automobilius ir išvažinė- jo į visus kirtimo kraštus, paskui, palikę mašinas tarp medžių, sustojo reta grandine kirtimo pa- krašty. Geležinis užsirangė ant kelmo, kad geriau matytų.

Erka išlipo iš limuzino, išleido Sivertą ir vėl atsisėdė šalia Pelios.

Felia pavarė mašiną koki dešimt metrų atgal, kad Sivertas galėtų pabėgti. Bet Sivertas stovėjo nejudėdamas, neryžtingas, piktas, jam netgi nebu- vo baisu, lyg nesuprato, kas jo laukia, iki pasku- tinės akimirkos nenorėjo išsižadėti minties, kad tai tik juokai. Ir atrodė jis toks vienišas, bejėgis...

Galimas daiktas, kai kas iš vyrų ir užjau-

tė Sivertą. Bet nė vienas neišdrįso stoti prieš Ge- ležinį, nė vienas nesinorėjo išsiskirti iš kitų. O be to, jie iš anksto mėgavosi jaudinančiu regi- niu tartum sirgaliai rungtynėse.

Felia paleido mašiną tiesiai ant Siverto. Dar akies mirksnis -- ir Sivertas bus sutraiškytas. O šis stovėjo sustingęs vietoje lyg paraližuotas.

Aukštas keltas privertė Feliją pasukti vairą. Tą pat akimirksnį Sivertas atšoko į šalį, praleis- damas mašiną.

Felia negaišdamas apsigrėžė, bet Sivertas jau buvo spėjęs nubėgti tolyn. Buvo aišku, kad visa jo viltis -- kelmui. Tik jie gali jį išgelbėti. Lygioje vietoje jam nėra jokių šansų.

Sivertas stengėsi, kad tarp jo ir mašinos bū- tų kuo daugiau kelmų, bet Felia drąsiai mane- ravo. Automobilis įsivažiavęs perlėkė per kelmą, net diferis sudžeržgė, -- ir ištrigo tarp kelmų. Teko jungti atbulinį bėgį.

Sivertas sekė mašiną, išsprogines akis, o bėg- damas tolyn, nusigrėždavo tik tai kelias sekundes. Jis tankiai alsavo, ir ne tik nuo bėgimo, kiek iš susijaudinimo. Matydamas, kaip mašina praneria visai pro pat jį, sunki, negailestinga, nesulaiko- ma, jis pagaliau suprato, kad viskas daroma rimtai. Ir pasijuto galutinai nusmerktas, atstum- tas, nelyginant gyvulėlis, kurį neišvengiamai nu- alsins skalikai.

Sivertas buvo apsilvilkęs geltona striuke, ne užsisagstė jos, ir skvernai plaikstėsi jam bebė- gant. Lyg didelis geltonas drugys -- toks jis at- rodė Geležiniui, kuris stebėjo jį žinovo žvilgsniu, merkdamas nuo cigaretės dūmų.

Korida viršijo visus Geležinio lūkesčius. Si- vertas nenuvylė, jis puikiai, neklysdamas ir ne- klupdamas, vaidino pasmerktojo ir persekiojamo-

jo vaidmenį.

Keliskart Sivertui vos vos pavyko išsisukti nuo automobilio. Vaikiniai -- bent jau daugelis jų -- žiūrėjo sugniaužę kumščius, tankiai alsuodami. Taip, čia įdomiau už bet kokių nuotykių filmą!

Staiga visi pamatė, kaip Sivertas kniubtelė- jo ir pargriuvo prieš pat mašiną. Visi tyliai aik- telėjo. Kelios mergiščios skubiai nusigrėžė, del- nais užsidengdamos veidus.

Bet Sivertas riste pasirito į šalį ir ratai pra- burzgė pro jį. Kol Felia spėjo apsisukti, jis vėl buvo ant kojų, uždusęs, susivėlęs.

Ir tada Siri neištvėrė. Ji šoko į priekį, iš- kėlusį suspaustus kumščius, ir skardžiai riktelė- jo:

-- Liaukitės! Baikit! Jūs gi jį užmušit! Fa- leiskit jį!

Geležinis pats pribėgo prie jos, ramindamas pavadėjo prie mašinų, pasodino į vieną iš jų ir paliko ją globoti mergaitėms.

Paskui grįžo ant savo kelmo, ir žaidimasėjo toliau. Vaikiniai ir merginos be žado sekė jaudinan- tį spektaklį, ir, atrodė, visi troško, kad jis tęstųsi be galo. Kad kova baigtųsi lygiomis, negalėjo būti nė kalbos. Reginys buvo toks sukrečiantis, jog vis- kas pasidarė tarsi nerealu, panašu į sapną.

Feliją ir Erką tartum šišas apsidė. Jų akys degė. Felia stipriai spaudė vairą ir prisigūžė, lyg rengdamasis šuoliui. Erka palinko prie jo, stipriai įkibęs nagais į sėdynę.

Atomazga atėjo greitai. Nedidelėje plynumė- lėje, kur nebuvo kelmų, automobilis pavijo Siver- tą. Trauktis nebebuvo kur, viską lėmė sekundės. Sivertas atsigrėžė ir buvo bešokas ant radiato- riaus, bet buferis trenkė į jį ir parbloškė ant žė- mės. Ir mašina pervaziavo Sivertą.

L.J. Skautijos naujo Trakų junginio gretos steigimos sueigos metu Lemonte, III. Dešinėje stovi jūrų skautininkė Dalia Lukošūnaitė.

Naujas jūrų skautų junginys Lemonte

Gruodžio septynioliktos dienos vakaras buvo ypatingas Lemonte gyventantiems lietuviams. Tą vakarą mūsų naujai įsikūręs mišrus Jūrų Skautų vienetas "Trakai" surengė bendrą Kūčias, lietuviams Lemonte ir apylinkėse. Ir tą patį vakarą mūsų vienetas buvo viešai patvirtintas vyriausios Jūrų Skautų Vadovybės.

Į bendras Kūčias susirinko didelis būrys žmonių. Džiaugėmės visais svečiais, bet ypatin- gai iš Chicago atvykusiais: L.J.S. Vyriausia Skautininkė j.s. Aldona Gasnerienė, L.J.S. Vyriausiu Skautininku j.s. Edmundu Vengiansku, L.J.S. Inkaro Tarybos nariu vyr. j.s. Leonu Knopfmilleriu ir L.J.S. "Baltijos Jūros" Jūrų

Skautų Tunto Tuntininku j.s. Liudu Šleniu.

Oficialios sueigos metu buvo perskaityti išakymai, kuriais buvo patvirtintas naujas Jūrų Skautų vienetas "Trakai". Trakų vieneto vadovė, j.s. Jadvyga Lukošūnienė.

Perskaičius steigiamąjį aktą sekė Trakų vieneto išakymai. Buvo paskirstyti įsekančias valtis: Galvės, Skaisčių ir Akmenos. Trakų vieneto adjutantė: Agnė Katiliškytė.

Labai nudžiugome išgirdę, kad mūsų vienetą sutiko globoti poetė Liūnė Sutema ir mūsų visų labai mėgiami jūrų skautininkai Liudas Šlenys ir Antanas Levas.

Oficialiai sueigos daliai užsibaigus sekė Kū-

čios. Kunigas F. Gureckas sukalbėjo Kūčių vakarienės maldą. Tada visi, žvakių šviesoje, lauzėme plotkeles ir ragavome mamųčių paruoštus Kūčių valgius.

Vyriausi skautininkai ir Baltijos Jūros Tunto Tuntininkas sveikino vienetą Trakus skautiškai nuoširdžiu ir padrašinančiu žodžiu. Be to mus dar sveikino Lemonto Maironio vardo Lituanistinės mokyklos vedėja ir mokytoja O. Abromaitienė, savo žodžius užbaigdama mums mielu ir paskatinančiu šūkiu -- Gero Vėjo! Sveikino ir Lemonto Bendoruomenės Pirmininkas P. Abromaitis, kuris sakė, jog būtų smagu, kad kiekvienais metais būtų suruošiamos bendros Kūčios lietuviams Lemonte. Tai mes prižadėjome padaryti.

Su visais kitais skautais čia, Lietuvoje, ir visur kitur mus jungė žvakių liepsna, nes prisimindami juos, kiekvienai vietai uždegėme po žvakutę ir taip palinkėjome jiems šventiškos nuotaikos ir geros kloties sekantiems metams. Prisiminėme ir tuos, kurių mūsų tarpe jau nebėra.

Tiesa, turėjome dar ir pasirodymą, dėl kurio visos labai jaudinomės, nes jam pasiruošti laiko buvo nedaug. Tik dvi dienos. Bet kai pamatėme sesės Dalios paruoštus kostiumus, mūsų nuotaka tuoj pasitaisė ir mes nutarėme kiek galint geriau viską atlikti. Tą ir darėme. Nes pasirodymas buvo parąšytas mums suprantamais žodžiais ir padavimais apie užburtą eglę prie Trakų ežero mums labai buvo įdomus. Po mūsų pasirodymo amerikiečių skautų vadas Lemonte pasakė taip: "I don't my English... nors aš ir nesupratau, ką jūs kalbėjote, bet matydama tokius gražius, idomius ir spalvingus kostiumus, girdėdamas su kokia rimtim jūs visą tai kalbėjote, esu tikras, kad šio pasirodymo min-

Jūrų skautininkė A. Gasnerienė Lemonte buvo pasitikta mažųjų ndryčių su gėlėmis, L. Knopfmillerio nuotrauka

Daugelis žiūrovų suriko, ir niekas negirdėjo, ar šaukė Sivertas. Akimirka Pelia sutriko ir užlėkė ant kelmo. Sudžeržgė lūždamas radiatorius; automobilis sustojo, šnypšdamas garu.

Pelia užvirto ant vairo, sakytum užmigo. Erka šlubčiodamas išlindo iš kabinos ir pakėlė ranką prie galvos: pirštai liko kruvini.

Užpakaly mašinos ant žemės paslikas gulėjo Sivertas. Geltonos striukės skvernai buvo užsmaukti jam ant pečių.

Staiga visi leidosi bėgti į vidurį laukymės ir susigrūdė ten, kur įvyko nelaimė. Geležinis numetė nesurūkytą cigaretę, prasibrovė pro tankų ratą.

Jis laikėsi ramiai, šaltai: pripažintas gaujos vadas jautėsi padėties viešpats.

Geležinis pasilenkė, pajudino Sivertą, pakratė galvą.

-- Mirė? -- vienu metu paklausė daug balsų.

Susijaudinimo kaip nebūta, visi atitoko, galvos prablaivėjo. Vaikiniai ir merginos žiūrėjo į kits kitą, lyg ką tik būtų pabudę ir nesusigaudytų, kur atsidūrę.

Atsikvošėjo ir Pelia, jis priėjo prie kitų, isteriškai gaikšiodamas.

Geležinis, žiūrėdamas į negyvą kūną, tarė, pabrėždamas kiekvieną žodį:

-- Paguldysim jį į mašiną ir nuvešim į ligoninę! Visi jūs liudininkai, kad įvyko nelaimingas atsitikimas. Sivertas pats iššoko tiesiai prieš mašiną! Tegul pamėgina kas įrodyti, kad buvo ne taip!

-- Jis mirė? -- klausė iš visų pusių.

-- Ką aš žinau! -- šaltai atsakė Geležinis. -- Aš ne gydytojas! Ligoninėje nustatys.

Politinė popietė Detroite

Kelios mintys iš Detroite suruoštos sausio 8 d. politinės popietės, kurioj paskaitas skaitė dr. G. Petersonas, V. Šarka ir A. Gladkauskas.

(Tęsinys iš pr. numerio)

VL. MINGĖLA

Vietname varžomasi ne vien dėl politinių priešasčių. Amerika iš ten gauna mineralų: cinką, ciną, varį, volframą, antimonį, auksą, sidabrą. Iš Vietnamo buvo importuojama natūralios gumos (kaučiuko) net 90%, cino 60% ir pan. Kiniečiams vietnamiečiai giminingi rasiniu atžvilgiu, pagaliau ir krašto turtingumas (augmenija ir mineralai -- fauna ir flora) juos irgi vilioja -- Raudonosios Kinijos ekonom. gerovės labui.

Labai svarbų vaidmenį čia vaidina pigios žaliavos. Be to, šiame sektoriuje susikryžuoja kapitalistinio ir komunistinio pasaulio interesai.

XX a. mažosios valstybės gyvuoja tol, kol jas toleruoja valstybės milžinai: JAV ir Sovietų Sąjunga, pagaliau ir komunistinė Kinija. Tas pats įvyko ir su Baltijos valstybėmis. Vietnamas sudaro išimtį. Kas valdys Vietnamą, tas, be abejo, ateity valdys ir visą Pietryčių Aziją. Mekongo deltos žemių sritis yra nepaprastai derlinga ryžių žemė ir yra viena produktyviausių visos Azijos ryžių aruodų.

JAV be didelių sunkumų galėtų Viet Kongą ir Šiaurės Vietnamą sunaikinti ir karą laimėti. Bet to nedaroma, kad nenukentėtų Sovietų S-gos ir komunistinės Kinijos prestižas. Tas pats buvo ir Korėjos kare. Amerika bendradarbiauja su priešais. Be to, Vietna-

me išbandomi ginklai, bet ne naujausi.

JAV liberaliniai intelektualai ir aukštoji diplomatija siekia tiesiog neįmanomų dalykų. Daugis jų tiki, jog, laikui bėgant, komunizmas evoliucionuos, vis švelnės. "Komunistai atrodo negerai. Bet taip tik atrodo. Tikrumoje jie tokie pat, kaip ir mes" -- taip galvoja Amerikos aukštus postus užėmę diplomatai ir įvairūs profesoriai -- politikai.

Jie pataria (per spaudą) "Jeigu jiems rodytume daugiau meilės, nuširdumo, pagarbos, su jais būtume mandagūs, -- ir jie mūsų atžvilgiu pasikeistų, virstų švelniais mūsų bičiuliais". Jeigu komunistinė diplomatija, Maskvos vyriausybės trimitai, jų laikraščiai, radijas, televizija ugdo neapykantą visam "kapitalistiniam" pasauliui, taip parodo, jog yra kažkas negero mums; tuo būdu reikia su jais elgtis priešingai -- dar labiau sušvelninti politikos toną. Reikia su jais dalintis viskuo, kad užsitarnautume ne neapykantos, bet meilės ir draugiškumo. Tie "intelektualai" taria: -- Jeigu komunistai spiauna Amerikai į veidą, reikia ir tuo atveju jiems rodyti krikščionišką švelnumą, atlaidumą ir manyti, jog tai nekomunistinis spaudalas, bet dangaus rasa. Tuo būdu JAV eina prie visiško nusiginklavimo. Amerika jau esanti pasirašiusi ne vieną slaptą sutartį su Sovietų S-ga. Šiuometu esame antroje nusi-

ginklavimo fazėje. Trečioje Amerika turėsianti sunaikinti visus savo atominius ginklus. Bet ar tai padarys raudonieji? Juk jie atsisako bet kokios tarptautinės kontrolės... Šiuo metu yra slaptų susitarimų, kurių jokie laikraščiai neskelbia. Frisimintinas vienas tokių žymių intelektualų yra Owen Lattimore, kuris ne tik savo liberaline linkme, bet ir komunistine pasaulėžiūra, yra paveikęs tam tikrus amerikiečių mokslo sluoksnius.

Mes tik galime spėti, jog gyvename tokioje pasaulio persitvarkymo fazėje, kada "kažkas" iš tarptautinių dignitorių -- kairiųjų liberalų Vakaruose, ir komunistų Rytuose ir Pietų Azijoje, organizuoja pasaulinę valstybę. Pradžioje norima apjungti, sulydyti, visą Europą, nepaisant jokių tautybių ir tautinių sentimentų. Tuo pačiu rūpinamasi Afrikoje, Azijoje; siekiama vienalytės didžiulės Šiaurės ir Pietų Amerikos valstybės. O kada toks tarptautinis apsiungimas įvyks, atsiras ir pasaulinė valdžia. Šiuo metu JAV ir raudonųjų imperijos valdomos tautos taip auklėjamos, kad netikėtų Dievu, neturėtų tautinių sentimentų, JAV

ruošiasi visiškai nusi-ginklavimui, kad Rusijoje ir raudonojoje Kinijoje nesusilpnėtų komunizmo dvasia ir kad jie neprarastų norą kurti pasaulinę valstybę ir valdžią.

Ir Vietname JAV taikos tik maldauja. Susidaro išpuolis, jog Ameri-ka yra silpniausia valstybė pasaulyje. Bet taip nėra. Amerika tikriausiai galėtų Vietname karą laimėti labai trumpu laiku. Bet... tas gali palaužti komunizmo ambicijas einant pasaulinės, netautinės, valstybės kūrimo užmojuose. Esą, Amerikai "biznio sumetimais" apsimoka būti silpnai. Kažkas siekia palaužti JAV -- galingiausios ir turtingiausios pasaulio valstybės, pasipriešimo dvasią. O slaptų sutarčių niekas neskelbia. Masių ir tautybių opinijos tie pasaulinės valstybės kūrėjai visai nepaiso. O kad be reikalo žūsta Vietname jauni žmonės -- vargu ar kam jų gaila?

Šiandieninis Sovietų Sąjungos valdytojas Brežnevus neatsitiktinai pateko į raudonųjų imperijos valdytojų postą. Jis yra prityręs atominių ginklų galybės ugdytojas bei puoselėtojas Sovietų Sąjungoje. V. Vokietija ir šiuo metu nėra visiškai laisva valstybė. V. Vokietijos ir R. Vokietijos apsiungimas galimas tik tuo atveju, jei Sovietai su tuo sutiks 100%... o jeigu jie sutiks, tai reikėtų, kad ji tegali būti komunistinė. Slaptai su tuo sutinka ir sovietus remia JAV.

JAV yra daugybė žymių politikų ir žurnalistų, kurie įsitikinę, jog su Sovietų Sąjunga kariauti nereikės, nes ilgainiui sovietinė Rusija ir jos pavergti kraštai virstų tokiais kaip ir JAV. Iš viso, tie intelektualai kurie kitaip galvoja, kurie turi kitokią nuomonę, ilgai savo postuose neišsilaiko. Viešai drįstančius pasisakyti prieš komunizmą asmenis: diplomatus, o ypač kariškius, stengiamasi pašalinti. Ateity, kada bus įvykdytas III-čiosios (maždaug 10 metų bėgyje) fazės nusiginklavimas, po to turėtų įvykti JAV ir Sovietų Sąjungos "geros valios" apsiungimas -- unija.

Taigi, visur reikia nusileisti pasaulinės komunistinės valstybės kūrėjams, nes, esą, amerikinis kilnumas turi ipareigoti. Prelegento dr. A. Petersono nuomone, šiandieniniai pasaulinės opinijos kūrėjai nori vienos pasaulinės valstybės ir valdžios. Nuo pat kūdikystės metų, darželiuose, pradžios mokyklos, universitetuose žmogus taip auklėjamas, kad jis netenka tautinių, religinių, rasinių ir kitokių žymių. Žmonės supanašėja. Tuo keliu einant išnyksiančios visos tautos. Po to, perauklėti žmonės neraz prasmės

(Nukelta į 6 psl.)

Dail. V. Balukienės priežiūroje LJS Juodkrantės tunto sesės gamina gėles Klaipėdos mugei, L. Knopfmillerio nuotrauka

HELP WANTED MALE

MODEL MAKER

for industrial design firm. Located in Warren, Mich. Should be experienced in milling machine and lathe work. For appt. call 313 — 539-2280. (4-8)

IMMEDIATE OPENINGS FOR EXPERIENCED PLANNER TYPE MILL OPERATORS VERTICAL & HORIZONTAL MILLING MACHINE OPERATORS ENGINE LATHE OPERATORS EXTERNAL CYLINDER GRINDERS INTERNAL GRINDERS AUTO TURRET LATHE OPERATORS SMALL TURRET LATHE OPERATORS AUTO PROFILE MILL OPERATORS ALL SHIFTS.

All applicants must be high school graduates or have 5 years experience. Must be able to do own set-up, read prints and have own tools. Permanent work for qualified men. Fringe benefits & top salary. Night differential plus bonus.

Apply or write to Personnel Department

THE MIEHLE CO. DIV. OF MIEHLE GOSS-DEXTER INC.
2011 W. Hastings
Chicago, Ill.

An Equal Opportunity Employer (140-14)

LABORATORY TECHNICIANS

The research dept. of a rapidly growing Chemical Co. requires the services of several laboratory technicians to do experimental work on rubber, lacquer & ink.

Preference will be given to applicants that have completed 1-3 yrs. of college science or have industrial laboratory experience. These positions provide an opportunity for continuing education.

Preliminary interviews by telephone are: 609-452-9240

Ask for Mr. Kios

Columbian Carbon Co.
Plainsboro Rd., near U.S. 1
Princeton, N.J.

An Equal Opportunity Employer

(2-8)

HELP WANTED FEMALE

RNS AND LPNS—Openings on all shifts and services, including Intensive Care Unit. Top salaries, fringe benefits, generous week-day shift bonus, plus additional premium for week-ends and holidays. Nurses home on grounds. Hospital is modern, accredited 130 bed institution located in Mt. Pleasant, Home of Central Michigan University. Call collect or write: Director of Nursing Services, Central Michigan Community Hospital, Mt. Pleasant, Michigan. Phone 773-7941. Area Code 517. (2-11)

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Pati žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugel metų patyrimo siunčiant

DOVANAS — SIUNTINIUS Į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausūs aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom.

Dėl informacijų ir nemokamų katalogų kreipkitės į visus mūsų skyrius.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- NEW YORK 3, N. Y. — 39 — 2nd Avenue AL 4-5456
- NEW YORK, N. Y. 10011 — 108 W. 14th St. CH 3-3005
- BROOKLYN 11, N. Y. — 370 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N. Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-6808
- BOSTON 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. — 327 W. Broadway AN 8-0068
- BUFALLO 6, N. Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO, Ill. 60622 — 2222 W. Chicago Ave. BR 8-6966
- CHICAGO, Ill. 60608 — 3212 So. Halsted St. WA 5-2737
- CLEVELAND, Ohio 44113 — 904 Literary Rd. TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 7360 Michigan Avenue VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N. W. Tel. GL 8-2256
- HAMTRAMCK, Mich. — 11333 Jos. Campau GL 7-1575
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Avenue. Tel. 233-8030, 246-0215
- IRVINGTON 11, N. J. — 762 Springfield Ave ES 2-4685
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. Tel. AN 1-2994
- LAKEWOOD, N. J. — 126 — 4th Street PO 3-8569
- NEWARK 3, N. J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- PATERSON 1, N. J. — 99 Main Street MU 4-4619
- PASSAIC, N. J. — 176 Market Street GR 2-6387
- PHILADELPHIA Pa. 19122 1214 N. 5th St. PO 3-4818
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter St. FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 905 Bank St. PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 169 Millbury Street SW 8-2868

Politinė popietė Detroite

(Atkelta iš 5 psl.)

priešintis pasaulio užvaldymo idealams. Pasaulis — viena valstybė!

Gi žvelgiant šių dienų žmogaus akimis, visos valstybės turėtų būti ginkluotos atominiais ginklais — bombomis; tai apsaugotų žmoniją nuo pasaulinių karų. Taip pat, atrodo, jog JAV visad norėtų matyti raudonąją K. iniją Sovietų Sąjungos kontrolėje.

Šiais žodžiais dr. P. P. tersonas baigė pranešimą.

V. Šarka kalbėjo apie tai, jog mažos valstybės šiuo metu, ir ateity, savo nepriklausomybės ginklo pagalba negalės atgauti. Tačiau atėjus laikui teks laukti pagalbos iš didžiųjų valstybių. Sienų klausimą jau galime spręsti ir šiandieną. Sienų ribos turi mums rūpėti.

Štai, ir raudonoji Kinija pagaliau dėl savo sienų ištaisymo net susipyko su savo didžiuoju kaimynu. Vargu ar pavyks esamose sienose, jeigu rusai nenusileis, išlaikyti raudonosios Ki-

nijos ir Sovietų Sąjungos komunistinę vienybę.

Amerika kažkodėl vaizduoja Sovietų Rusijos globėją, ypač bėdos atvejais. Taigi, ir šių komunistinių valstybių eventualaus konflikto metu Amerika kaip rėmė taip ir remia Sovietų Sąjungą, o ne raudonąją Kiniją. Ir šiuo metu Amerika neturi tiesioginių diplomatinių santykių su kiniečiais, tuo tarpu Anglija pirmoji valstybė, kuri pripažino raud. Kiniją.

V. Šarka yra nuomonės, kad nedidelis skirtumas būtų, jei Lietuvą valdytų lietuviški komunistai. Tik jeigu būtų įkurta komunistų valdoma — satelitinė Maskvos statusu grindžiama Lietuva — gal ir mum reiktų ją remti.... Savaimė aišku nuo nepriklausomos Lietuvos kūrybinių darbų neturėtume atsisakyti.

Prancūzijos prez. de Gaulle vis dar neatsisako nuo Jungtinės Europos projekto. Jeigu Sovietų Rusijos galybės mitas sušlyvėtų (gal dar per anksti?) tokia Jungtinė Europa greičiausia būtų kuriama. Manoma, jeigu būtų apsaugotos mažųjų valstybių teisės.

Mūsų egzistencijai veiksniai (Vlikas) turėtų rūpintis jau šiandien ne tik Klaipėdos, bet ir Karaliaučiaus — Tilžės prie Lietuvos prijungimo propaganda. Sienos?! Mestime istorikų, geografų ir kartografų: duokime jiems darbo. Reiktų remtis Lietuvos ir Tarybų Rusijos sutartimi patvirtintų sienų. Šia sutartimi abi šalys pasirašė 1920 m.

Atrodo, kad ir V. Vokietija ruošiasi savo sienų patvirtinimui. Ji atsisako nuo Sudetų krašto Čekoslovakijos valstybėje. Daug neaiškumų yra su Lenkijos sienų pretenzijomis.

Mūsų teisėtus reikalavimus turėtų paremti tarptautinės institucijos. Dėl vidaus politinės santvarkos tiek galima būtų tarti, kad Lietuvos teritorijoje gyvenanti lietuvių dauguma politinę santvarką nustatys tokia, kokią savo balsais dauguma parems. Lenkijos padėtis yra žymiai geresnė negu mūsų: lenkai turi savo valstybinę organizaciją ir kariuomenę. O suirus Sovietų sąngai, Lietuvoj užvie patautų anarchiją. Ši atv. li turėtų numatyti Vli as ir kiti veiksniai.

Neužmirština propaganda ne tik mūsų, bet ypač svarbu tarptautinėje spaudoj.

Turime sutvarkyti sienų klausimą. Atrodo, jog neturime net projekto. Reiktų paskubėti. Laisvės kova sūrišta su dviem klausimais: a) laisvė ir nepriklausomybė Lietuvai! ir b) Kokiose sienose ją atkursime?

Vlikas sudarė sienų klausimams studijuoti atitinkamą komisiją. Gal būtų yra daug nuveikta, bet kolkas visuomenė nieko apie tai nežino. Tad pajudinkime būsimosios laisvos Lietuvos sienų klausimą!

Algis Gladkauskas kalbėjo trumpiausiai, bet parodė savo gilų išmanymą ir patarė klausytojams pasidaryti išvadą patiems.

— Kaip žinia, N.V. Podgorny lankysis Romoje ir Vatikane, pasapiežių Paulių VI jam numatoma audiencija. Kokias iš šio vizito galimas pasidaryti išvadas? — paklausė dr. K. Karvelis.

Alg. Gladkauskas trumpoje, turiningoje kalboje prisiminė idomų, kiek humoru dvelkiantį, atsitikimą Lenkijoje. Vienas komunistas išspausdino Šv. Juozapo ir Engelso paveikslėlį, kur abu buvo papuošti šventųjų aureolėmis. Tą paveikslėlį labai pirk ir tas prekiautojas padarė gražaus pelno. Bet galų gale kažkam iškundus jis buvo suimtas. Bet kaltininkas neužilgo buvo paleistas.

Lenkijoje vyksta kova tarp bedieviškojo komunizmo iš vienos pusės ir katalikų bažnyčios — iš antros pusės. Popiežius Jonas XXIII už nuopelnus Bažnyčiai pakėlė vysk. Višinskį kardinolu. Komunistinė vyriausybė, su Gomulka priešaky, bandė visaip kenkti katalikų religinei laisvei. Bet rezultatai menki. Aišku, Maskva spaudžia Gomulką, o šis spaudžia kard. Višinskį ir tikinčiuosius. Bet tikinčiųjų šiuo metu atsirado daugiau, negu laisvoje Lenkijoje jų yra buvę. Višinskio prestižas ne tik Lenkijoje, bet ir visame pasaulyje labai pakilo. Net II Vatikane vykusiame suvažiavime buvo pasiūlyta, kad kard. Višinskis globotų pavergtos Lietuvos katalikus. Apie Podgorny kelionę pas popiežių Paulių VI prelegentas nedaug tepasakė.

Fagaliau, kol ateis tie gerieji laikai, kokio nusistatymo turėtume laikytis? Visi žinome, jog tautinio komunizmo valse tybėje Jugoslavijoje ekonominė gerovė nepalyginamai iškilesnė nei tai matome maskvinėje Sovietų Sąjungoje. Tuo būdu gal ir mum reiktų lietuvišką tautinį komunizmą ir satelitinį statusą bent laikinai remti? Iš dviejų blogybių pasirinkti mažesniąją.

IDOMYBĖ WEBSTER ŽODYNE

Vieną kartą esu minėjęs Dirvoje, paduodamas palyginimą senų graikų, lotynų, sanskrito ir kitų žodžių, kad Didžiamie Tarptautiniame Webster žodyne (2260 puslapių), greta tų kitų kalbų žodžių pilna ir lietuviškų žodžių.

Kitas įdomus dalykas tame žodyne, paminėjimuose visų tautų, vardų.

Apie lietuvių, Lietuvą aprašymui įdėta 15 eilučių. Na, o apie kitas kaimynines tautas štai kaip:

Apie Lenkiją, lenkus — tik tai penkios eilutės. Apie Rusiją, rusus — 10 eilučių. Apie suomių — 7. Apie Latviją, latvius — 8 eilutės. Apie danus — 4. Apie Estiją — 12 eilučių. Apie Norvegiją — 3. Apie Ukrainą — 9 eilutės. Apie Vengriją — 7. Apie čekiją — 11.

K. S. Karpus

Mums rašo

ANKSTYVOS PAMALDOS

Drauge sausio 13 d. paskelbta, kad lietuviško Marquette parko bažnyčioje šeimoms su vaikais žadama duoti lietuviškas pamaldas 8 val. ryto, išsyk džiaugsmingai nuteikė.

Seimos su vaikais tokių pamaldų nuo seniai labai pageidauja, nes suaugusių ilgos pamaldos su nesuprantamais vaikams pamokslais jiems tikra kankynė ir atgrasa. Dabar, nors ir labai pavėlavus, pritaikyti to m i e lietuviškomis pamaldomis bus iš dalies atitaisytos vaikams iki šiol daromos religinės, tautinės nuoskaudos. Tačiau džiaugsma drumsčia per ankstyva valanda.

Kadangi su vaikais skubiai neišsirengsi, o iš tolimųjų vietų ir atvažiuoti valanda ar pusvalandis trunka, tai vaikus čia tektų rytą budinti prieš 6-tą valandą. Žiemą dar tamsu. Vasarą, pasukus laikrodį, visiems miesto gyventojams — ankstyvas rytas. Vaikai, tąsomi taip anksti iš miegų, nervinsis, priešinsis, protestuos ir verksmu. Atvesti mieguisti, suirę, nelabai domėsis nė pamaldomis, to ankstyvo ryto pradės bijoti ir pačių pamaldų vengti, bet neapkęsti.

Jeigu jau lietuviams vaikams pamaldos duodamos, tai tokiu laiku, kad jos būtų mielos ir naudingos.

Kam kam, bet šeimoms su vaikais turi būti atiduodama patogiausia valanda.

Motina

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Import. 5 Stars Greese Brand 5th — \$5.39
2. Glenmore Vodka 5th — \$2.98
3. Coeur de France Cordials 5th — \$2.98
4. Import. 3 Stars French Cognac 5th — \$4.75
5. May Wine — Import. From German 5th — \$0.98

6. Krupnik — Honey punch 5th — \$3.69
7. Import. Scotch Whiskey 5th — \$3.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

METINIS SUSIRINKIMAS

A. L. Tautinės Sąjungos 12-to skyriaus nariams pranešame, kad skyriaus metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, 12 val., sausio 29 d., Dirvos patalpose.

Skyrius taip pat numato rengti savo kasmetinį tradicinį Lietuvos Nepriklausomybės minėjimą vasario mėnesį.

Valdyba

• **Konservatorių Klubas**, penktadienį, sausio 20 d., 8 val. vakaro demonstruoja du dokumentinius filmus: "Praktiškas Komunistas" ir "Jungtinės Tautos" arba "Taikos Karvelis be Kaukės".

Filmos bus rodomos puičioje Union Savings & Loan Ass. salėje, kampus Richmond ir Monticello Blvd.

Po filmų vaisės. Įėjimas \$1.00. Visai šeimai, nežiūrint asmenų skaičiaus, \$2.00. (Sk.)

NAUJAS ORKESTRAS

Praeitais metais Clevelande susiorganizavo Neolithuanų orkestras "MOLIAI", kuris pirmą kartą viešai pasirodė lapkričio 5 d. Neo-Lithuania baliuje. Orkestrą sudaro: L. Aželis, A. Kalvaitis, V. Palukaitis, A. Račinskas, V. Stankus, J. Stankus ir N. Whales.

Šį šeštadienį "MOLIAI" gros po "Gulbės Giesmės" vaidinimo šv. Jurgio parapijos salėje.

GRAŽIAI PAVYKĖS VAKARAS

Lietuviams Budžiamas Remti valdybos surengtas metinis vakaras su koncertu, vakariene ir šokiais sausio 14 d. šv. Jurgio parapijos salėje pavyko gražiai. Jaukią nuotaiką sudarė viešnia dainininkė Nerija Linkevičiūtė iš Chicago, pradedama vakarą dainuojant lietuvių ir kitų kompozitorių dainas.

Solistė N. Linkevičiūtė yra viena iš Dirvos dainininkų jaunųjų talentų konkurso laimėtojų.

Solistė atliko: "Vai gra-

Aukuro teatras, vadovaujamas E. Dauguvietytės-Kudabienės, sausio 21 d. Clevelando šv. Jurgio parapijos salėje suvaidins J. Griniaus istorinę dramą "Gulbės giesmė". Vakara ruošia Ateities klubas. Nuotraukoje scena iš II-jo veiksmo: Diana Kęsgailaitė -- Danutė Latauskaitė, Barbora Radvilaitė -- Alina Žilvitenė ir Zerida -- Danutė Kudabaitė.

GULBĖS GIESMĖ

Šį šeštadienį, 7 val.

J. Griniaus "Gulbės Giesmė" — 5 v. istorinė drama, pastatymas Hamiltono Lietuvių Dramos Teatro AUKURO (režisierė Lietuvos Dramos Teatro aktorė Elena Dauguvietytė), įvyksta šv. Jurgio parapijos salėje, sausio 21 d. Vaidinimo pradžia 7 val. Pats vaidinimas tęsis 3 val. Todėl vaidinimo uždanga pakils punktuotai, kad liktų laiko pasibuvimui ir šokiams.

Šokiams groja Neo-Li-

žu", Kačanausko; "Plaukia antelė", Jakubėno; "Mano sieloi šiandien šventė", Talat-Kelpšos; "Vilija", Lehoro; "Sugrįžk į Sorento", De Curtisio; "Mi Chiamano Mimi" (iš La Boheme), Puccini; ir "Dich, theure Halle" (iš Tannhauser), Wagnerio. Pagaliau, iššaukta bisui, dainininkė savo dainų virtinę apvainikavo lietuviška "O tai kas?" Jai akompanavo Mrs. Gwen Stephenson. Solistei įteikta gėlių buketas.

Po neilgos programos prasidėjo lietuvių šeiminių pagaminta vakariene ir šokiai.

Programos vedėju buvo A. Jonaitis. (d)

thuanų orkestras "MOLIAI".

Specialus prašymas: maloniai prašome gerb. publiką rinktis prieš 7 val. Bilietų dar yra pakankamai, tačiau, ypač dar jų neturintiems, prašome atvykti galimai anksčiau. Rezervuotus bilietus prašome atsiimti iki 6:30.

Bilietų kasa, salė ir bufetas atidaryti nuo 6 val.

Dar kartą maloniai kviečiame visus pamatyti šį istorinį veikalą iš XVI šimtmečio Lietuvos valstybės gyvenimo ir įvertinti tikrai didingą AUKURO pastatymą. Iki pasimatymo šeštadienį.

Ateities Klubas

• **Ateities Klubas pirminko Garkos pastangomis** vėl pradėjo darbą jaunučiai ateitininkai.

Sekantis susirinkimas įvyks sausio 22 d., sekmadienį, 3 val. — ligi 5 val. šv. Jurgio parapijos salėje.

Jeigu kas dar norėtų darželio ir mokyklinio amžiaus vaikus prirašyti, prašome atvežti tuo metu į šv. Jurgio parapijos salę.

Motinių Globos Komitetas

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

SAUSIO 21 D. Ateities Klubas parengimas. Vaidinimas "Gulbės giesmė".

VASARIO 5 -- KOVO 4 D. Leono Urbono dailės paroda Gallery International patalpose.

VASARIO 12 D. Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 49 m. sukakties minėjimas. Rengia ALT Clevelando skyrius.

KOVO 5 D. Kaziuko mugė.

KOVO 12 D. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos "Aukuro" ansamblio koncertas.

BALANDŽIO 1 D. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos balius.

GEGUŽĖS 6 D. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos ir šv. Jurgio parapijos komiteto koncertas - balius.

GEGUŽĖS 13 ir 14 D. Ateitininkų pavasario šventė.

Iš ALT Clevelando skyriaus veiklos

Sausio 8 d. Lietuvių namų salėje įvykusiame Clevelando lietuvių organizacijų susirinkime, dalyvaujant 40-čiai atstovų, valdyba suapibendrina su skyriaus veiklos planais.

1. Šiais metais Vasario 16 d. minėjimas rengiamas vasario mėn. 12 dieną. Abiejose lietuvių parapijose bus iškilmingos Mišios Lietuvos laisvės intencija. Organizacijų vėliavos su palyda dalyvaus šv. Jurgio parapijos pamaldose. Iškilmingas minėjimas įvyks Marijos Nepaliaujamos Pagalbos parapijos salėje 4 val. p.p. Minėjime pagrindinę kalbą pasakys prel. Jonas Balkūnas iš New Yorko. Fopagrindinės kalbos seks svečio iš Chicago -- so-
listo Stasio Baro koncertas.

2. ALT Clevelando skyriaus pirmininkas inž. A. Pautienis išsamiau painformavo apie JAV Valstybės Departamento pastangas ratifikuoti konsulinę sutartį su komunistų Rusija. Susirinkimo daly-

viams buvo išdalinti laišku senatoriams pavyzdžiai ir taip pat nurodyti adresai kur reikėtų siųsti laiškus. Susirinkimas tarė, kad kiekvienai organizacijai priderėtų išspausdinti kiek galima daugiau panašių laišku išsiųsti, kartu apie tai painformuojant ir ALT skyriaus valdybą. Susirinkimas užgėrė A. Kasulaičio pasiūlymą, kad ALT skyrius atspausdintų nedidelio formato lapelių su įtakingų asmenų, kaip pav. Edgar Hoover ir pan., pasisakymais, nurodančiais "praktišką naudą" iš sutarčių su komunistais; tokius lapelius paskleisti kuo plačiausiai amerikiečių tarpe -- valgyklose, kinuose, autobusuose, darbovietėse, mokyklose, krautuose ir pan. Susirinkimas pritarė išvystymui akcijos prieš konsularines sutartis; konstatavo, kad skyriaus pirm. inž. A. Pautienis tuo klausimu yra išsamiai susipažinęs; kad skyriaus veikla tuo reikalu būtų derinama su ALT Centro Valdybos pastangomis, kartu įtaigojant ir kitus veiksmus imtis akcijos prieš konsularines sutartis su kom. Rusija ratifikavimą.

3. Susirinkimas atkreipė dėmesį į Clevelando ALT skyriaus pirm. inž. Pautieniaus ryžtingą veiklą, rėmusią rezoliucijos pravedimą senatė. Jis tam darbui skyrė stambią sumą asmenišku išteklių, suorganizavo virš penkių tūkstančių laišku, dalyvavo delegacijose Washington. Šitame darbe jam paramą teikė: šv. Jurgio parapijos klebonas kun. B. Ivanauskas, Dirva, Naujienų red. ir ALT I-Vicepirm. dr. P. Grigaitis, Jonas Daugėla, Julius Smetona. Talkininkavo laišku rašyme -- N. Kersnauskaitė, A. Puškoraitė ir K. Šlapelienė; dalyvavo delegacijose -- I. Bublienė, A. Leknickienė, B. Pautienytė, O. Žiedonienė, V. Kasakaitis, L. Leknickas, A. Razgaitis, A. Še-
meta, F. Tamulionis, K. Žiedonis ir prie pirmosios delegacijos prisidėję Daytoniškiai kun. dr. T. Narbutas ir J. Jaškauskas. Šios veiklos visus kaštus dengė patys darbuotojai. Susirinkimas išreiškė padėką skyriaus pirmininkui inž. A. Pautieniui už šios akcijos organizavimą, visiems išvardintiems, prisidėjusiems prie rezoliucijos pravedimo ir tuo ypatingai parėmusiems Rezoliucijų Komiteto darbą.

4. Susirinkimas priėmė motyvuotą memorandumą U. S. senatoriams raginantį balsuoti prieš konsularines sutartis ratifikavimą. Taip pat buvo priimta rezoliucija, skirta JAV atstovams iš Ohio raginantį palaikyti Prieš-amerikinei Veiklai Tirti Komitetą.

P.V.R.

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St. 341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components

KELLER-HYDROTEL

Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINĮ ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours 8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL 341-1700

for an interview convenient for you.

An Equal Opportunity Employer

GEGUŽĖS 28 D. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos mokslo metų užbaigimas.

PARDUODAMI NAMAI

Beveik naujas namas, 2 miegamieji žemai, padalintas rūsys, 2 automob. garažas. Sklypas.

Šešių kambarių vienos šeimos namas. Pilnas rūsys. 2 garažai, nebrangus, prie pat 185 gt.

Plytinis, 3 miegamieji, tuščias, pilnas rūsys, garažai.

Mažas namas, bet didelis sklypas prie E. 185 gt. Prašo \$12,500.

Mūrinis, 2 miegamieji apačioj, 2 — viršuj. Įrengtas rūsys, garažas. Patogi vieta.

10 šeimų apartamentas netoli Neff Rd. Geros pajamos.

Norintieji pirkti, parduoti ar išmainyti prašome skambinti

EAST SHORE REALTY Juozas Mikonis — Realtor Notary Public

United Multiple Listing Service 780 E. 185 gt. Tel. 481-6900 arba KE 1-2190

HELP WANTED MALE

POLIRUOTOJAI

Prityrę vario vamzdžio reikmenims.

AMERICAN BRASS MFG. CO.

5000 Superior Ave. Cleveland, Ohio Phone: 431-6565 (2-8)

HELP WANTED FEMALE

RELIABLE WOMAN to cook and serve elderly woman and companion in lovely country home. Full time, live in. English required. 944-2498 (8-9)

SIUVĖJOS

Elektrinėmis siuvamomis mašinomis.

Akordinis darbas. M. I. HUEBSCHMAN CORP.

1239 West 9th St. Cleveland, Ohio (9)

Skaityk ir platink DIRVĄ

Sausio 14 d. Clevelande šv. Jurgio parapijos bažnyčioje susituokė Birutė Mekešaitė ir Jonas Vedegys. Nuotraukoje jaunieji tarp pamergių ir pabrolių. Prieky iš kairės stovi: V. Mekešaitė, J. Šiupinys, jaunieji Birutė ir Jonas Vedegiai. Toliau stovi: V. Gelgotas, D. Orantaitė, Ž. Motiejūnienė, A. Motiejūnas, I. Vedegienė ir G. Vedegys. J. Garlos nuotrauka

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metų simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue EN 1-1763

936 East 185th St. KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Algis Zaprackas, Danguolė Markutė, Dalia Tal-lat-Kelpšaitė, išvyksta į Argentiją. Dalyvaus jaunimo studijų savaitėje, kongrese ir jaunimo metų uždaryme. Po kongreso planuoja dar aplankyti Urugvajų, Braziliją ir Kolumbiją.

• Šaulių Sąjungos Garbės Teismą Chicagoje sudaro: kun. A. Šeštokas — pirmninkas ir nariai — kun. J. Kubilius, SJ ir š. J. Petrasukas.

CHICAGO

KORP! NEO-LITHUANIA CHICAGOJE VEIKLA

Korp! Neo-Lithuania valdyba, pradėjusi eiti pareigas praėjusiais metais po metinės šventės, jau turėjo dvi gausias junjorų sueigas, kuriose pašnekesius pravedė filisteriai Jonas Jurskūnas ir Vaclovas Mažeika.

Magistrė Kristina Sabaliauskaitė ir tėvūnas Romas Panaras parengė labai įdomią junjorų programą, kurią kaip pavyzdžiu Vyr. valdyba išsiuntinėjo ir kitiems padaliniams. Valdyba ir veiklos parengimų bei programų komisijos, kurias sudaro Kristina Sabaliauskaitė, Petras Vėbra, Romas Stakauskas, Romas Česas, Alvydas Jonikas ir kt. surengė Naujų Metų minėjimą, televizijos programą, kurioje pasirodė korporacijos jaunieji talentai ir ją labai gražiai atliko. Sausio 23 dienos savaitgalyje įvyksta žiemos išskyra, kurioje dalyvaus per 30 korporantų.

Lietuvių Studentų Sąjungos Chicago skyriaus pirmame susirinkime korporacijos pirmininkas Vytautas Kasniūnas jr. padarė pranešimą apie korporacijos tikslus.

Praėjusi penktadienį įvykusi Lietuvių Studentų Sąjungos susirinkimą pravedė Korp! Neo-Lithuania. Programos vedėju buvo korporantas Romas Panaras, o atliko Uosis Juodvalkis, Viktorija Kašubaitė ir Alvydas Jonikas.

Sausio 29 d. šaukiamoje sueigoje, kuri įvyks Jaunimo Centre, bus trumpa paskaita, meninė programa ir svarstomi korporacijos reikalai. Džiugu, kad į sueigas korporantai gausiai lankosi.

Korporacija savo tarpe turi daug jaunų meninių jėgų, o taip pat daug Lituanistikos Institutą baigusiu ir gabių jaunųjų plunksnos darbininkų.

Praėjusią savaitę jaunieji spaudos bendradarbiai, sukviesti vicepirmininkės Liucijos Virpšaitės, turėjo pasitarimą.

Valdybos sekretorius Šarūnas Valiukėnas rūpinasi aktyvesniu korporantų reiškimuisi spaudoje ir be to numato leisti informacinį biuletinį, nes korporacija yra gausi ir turi apie 250 korporantų.

Šiuo metu uoliai ruošiamasi Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimui.

Senjoras

PALAI DOTAS KOSTAS BALČIONAS

Š. m. sausio 10 d. mirė Kostas Balčiūnas, eidamas 62-sius metus. Velionis kilimo iš Vabalninko, bet jau 1925 m. nukilo į Zarasus ir ten išgyveno iki pat 1944 m. pasitraukimo į Vakarus dienų. Eilę metų jis buvo muzikos ir dainavimo mokytojas vietos gimnazijoje. Drauge jis buvo chorvedžiu Daugpilio (Latvijoje) lietuvių chorui, o taip pat meninis vadovas jų teatriniams pastatymams-vakarams. Vėliau Velionis perėjo dirbti į Zarasų apskr. savivaldybę. Okupacijų metais parodė daug išmonės ir takto, patardamas bendradarbiams bei juos reikiamai gindamas. Bendrai buvo didelės tolerancijos ir tyro lietuviškumo vyras. Jį atsisivieikinti koplyčioje apsilankė šimtai bičiulių. Lygiai ilga eilė mašinų palydėjo jį kelyje į kapus. (mv)

• Šaulių Sąjungos CV nutarė, kad visuotinas šaulių atstovų suvažiavimas įvyks spalio 7 d. Chicagoje.

A + A

KLEOPAI VEREŠILKIENEI

mirus, dukteriai kolegei LAIMUTEI ir žentui dr. ALEKSANDRUI PLATERIAMS reiškia gilią užuojautą

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania
Vyriausioji Valdyba

DR. VINCUI MACIŪNUI

ir jo šeimai, jo motinai mirus Lietuvoje, gilią ir nuoširdžią užuojautą reiškia

Vincetas ir Aleksandra
G r u z d ž i a i

PETRONELEI LIŪDŽIUVIENEI

mirus, jos dukrai LIUDAI, žentui VYTENIUI, anūkams DALEI ir JURIUI ČIURLIONIAMS gilią užuojautą reiškia

Jonas, Rūta ir Vaidutė
K u p r e v i č i a i

VASARIO 16 DIENOS MINĖJIMAS

LST Korp! Neo-Lithuania Chicagoje rengia iškilmingą Lietuvos Nepriklausomybės šventės minėjimą, kuris įvyks vasario 5 d., sekmadienį, 3 val. p. p. Jaunimo Centro didžiojoje salėje.

PROGRAMA

3 val. p. p. minėjimo atidarymas. Invokacija — GINTAUTAS SABATAITIS, S. J. Paskaitą skaitys dr. ALGIRDAS BUDRECKIS, VLIKO valdybos narys.

4 val. meninė programa, kurią išpildys korporacijos jaunieji talentai: piano — Mykolas Drunga; solo — Vytautas Nakas; poezija — Danguolė Šukelytė; deklamacijos — Eglė Juodvalkytė ir Danguolė Šukelytė; montažas — Kristina Sabaliauskaitė; Lietuvos vaizdai — Uosis Juodvalkis ir piano živilė Keiliutytė; dainos — Viktorija Brazdžionytė, Karolė Domeikaitė, Gina Luneckaitė, Virginija Strasevičiūtė ir Daiva Vaitkevičiūtė; gitara — Romas Česas.

Meninę programą praves Liucija Virpšaitė.

5 val. kavutė.

Kviečiamas jaunimas ir visuomenė.

LST Korp! Neo-Lithuania Chicagoje

• Lietuvių žurnalistų Sąjungos Chicago skyriaus susirinkime, sausio 21 d., 7 val. vak. Jaunimo Centre, skaitys paskaitą H. Žemelis, Margočio radijo programos vedėjas, apie spaudos aktualijas. Kviečiami nariai ir svečiai pasiklausyti ir dalyvauti viešose diskusijose.

• MEČYS ŠIMKUS, teisininkas, kviečia visus Dirvos skaitytojus, gyvenančius Chicagoje ar apylinkėse tuoj pat atvykti jo kontoron suvarkyti savo 1966 metų pajamų mokesčius. Jis tai atliks Jums tikrai tvarkingai, tiksliai ir greitai, nes toje srityje turi ilgą ir didelį patyrimą. Jei nesi dar jo klientas, būk — būsi patenkintas.

4259 So. Maplewood Ave.
Chicago, Illinois.
Telef. CL 4-7450.
Val. 9-3 ir 5-8.

• Antanas Nakas, muzikas ir dailininkas, Dirvos bendradarbis, buvo sunegalavęs su širdimi, bet pastaruoju metu stipriai atsigauja ir jau pamažu pradeda darbą fortepijono studijoje savo namuose. Jis yra Dr. J. Adomavičiaus būrioje priežiūroje.

• Petras Armonas, muzikas ir dirigentas, bičiulių ir meno mėgėjų rate, atšventė 60-ji gimtadienį. Šiuo metu Sukaktuvininkas yra Dainavos meno ansamblio vadovas, K. Donelaičio Lit. Mokyklos vyr. muzikos mokytojas, jo suorganizuoto kvarteto vadovas ir bendrai aktyvus visame lietuvių muzikiniame gyvenime Chicagoje.

• K. Donelaičio Lituanistinė Mokykla Chicagoje praeitais metais išleido žodžius ir gaidas savo mokyklos dainos (himno) "Su mokslu į rytojų." Dainos žodžius parašė mokyklos mokytoja B. Daniusevičiūtė-Vindašienė, muziką — komp. J. Zdanis, kurio sūnus Almis lanko šią mokyklą.

• Skulptorius R. Mozeļauskas pradėjo kurti gražų ir menišką tašyto akmens paminklą, kuris birželio 29 d. bus pastatytas ir pašventintas ant a. a. Petro Janulaičio kapo šv. Kazimiero kapinėse. Paminklą užsakė velionies sūnūs Vytautas ir Tautvydas Janulaičiai.

• LB Chicago Apygardos valdybos ir švietimo Komisijos bendras posėdis įvyksta sausio 22 d., sek-

madienį, 11 val. ryto, Jaunimo Centre, bendriems reikalaus aptarti.

NEWARK

PASIRUŠIMAS VASARIO 16 MINĖJIMUI

New Jersey Lietuvių Tarybos valdybos posėdyje sausio 10 d. buvo aptariami Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimo reikalai.

Pirmininkas inž. V. Melinis pranešė apie NJLT-bos veiklą, ypač bendradarbiaujant su New Jersey estais ir latviais Baltijos valstybių klausimais.

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 49 metų sukakties minėjimas nutarta rengti sekmadienį, vasario 12 dieną lietuvių šv. Jurgio D-jos salėje, 180 New York Avenue, Newark.

NJLT-ba prašo New Jersey lietuvių didesnes kolonijas daryti atskirai vasario 16 dienos minėjimus. Newarko ir apylinkės lietuviai prašomi galimai skaitlingiau dalyvauti Newarko rengiamame minėjime.

NEW YORK

RADIJO KLUBO SUSIRINKIMAS

Sekmadienį, sausio 22 d., 2 val. Apriškimo parapijos salėje, Brooklyne, įvyks Lietuvių Radijo Klubo narių susirinkimas. LRK išlaiko "Laisvės žiburio" radijo programą, ir turi teisę šios programos atžvilgiu daryti bet kokius sprendimus. Susirinkimo programoje — finansiniai ir veiklos pranešimai, komercinių skelbimų klausimas, programos vedėjų rinkimai (programa perduodama lietuvių ir anglų kalbomis), programos laiko klausimas ir kt. Po susirinkimo bus kavutė. Nariai ir norintieji įstoti nariais prašomi dalyvauti.

HARTFORD

PABALTIEČIŲ POBŪVIS

Pabaltiečių metinis pobūvis įvyks vasario 4 dieną, šeštadienį, viešbučio Amerika patalpose, Hartforde.

Programoje numatyta po kokteilio, kurio pradžia 6:30, pietūs 7:30-8:30 ir koncertinė dalis, kurią išpildys latvių smuikininkas Udis Baumanis, akompanuojant Anatolijus Berzkalns. Repertuare S. Kreislerio, J. Vitolis, ir Mozarto kūriniai. Šokiams gros Edvardo Radionovo kapela.

Pobūvį rengia: LB Hart-

"Šnipė" Los Angeles scenoje

Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 75 kuopa, veikianti Los Angeles mieste nuo 1905 metų, greta narių savišalpos, ir toliau tęsia kultūrinę veiklą.

Sausio 29 d., šv. Kazimiero parapijos salėje, SLA kuopos metiniame rengime bus suvaidinta V. Braziulevičiaus parašyta linksma komedija iš Lietuvos nepriklausomybės laikų karių gyvenimo. Vaidina Los Angeles scenos darbuotojai, režisuoja Juozas Kaributas.

Parinkdamas V. Braziulevičiaus komediją, jis suteikė daugumą jaunų scenos darbuotojų, kuriems Lietuvos kariuomenės neteko matyti, nes jau kai kurie gimė ir užaugo išeivijoje. Apie praeities laikus jaunimui dažnai tenka pasiklausyti rimtų ir patriotinių pasakojimų — ši kartą tiek seniems tiek jauniems bus suteikta progos pamatyti autoriaus sukurto linksmo gyvenimo gabalėlį, kurio veikėjai yra kariai ir moterys.

Agutė Dūdienė vaidins kareivio motiną. Laima Stančikaitė (šnipė), Onutė Orlovaitė (studentė), Vytautas Vilimas (kareivis), Vytenis Dūda (leitenantas), Margis Matulionis (raštininkas) — visi jaunosios kartos, vieni jau mokslą baigę, kiti tebesimoką. Visi veiklūs choro, tautinių šokių ir vaidybos veikloje. Vytenis Dūda dainavimomokosi B. Budriūno studijoje. "Šnipės" komedijoje jam reikės ne tik vaidinti, bet ir dainuoti karininko dainas. Dainų ir dainininkų bus ir daugiau.

"Šnipės" vaidinimo pradžia 2:30 v. p. p., po vaidinimo linksmas vakarojimas. Įėjimo duoklė labai maža — \$1.50, studentams 50 c., jaunimas iki 15 metų įleidžiamas veltui ir tuo suteikiamos lengvos sąlygos visiems sekmadienio popietę ir vakarą praleisti lietuviškoje aplinkumoje.

Vaidinimo dekoracijų dailininkas — Alg. Žaliūnas, veiksmui reikalingus garsus paruošė ir perduos filmų srities specialistas Povilas Jasiukonis.

Publika kviečiama atsilankyti.
Kz.
(Sk.)

fordo Apygarda, Conn. Latvių Draugija ir Conn. Estų Susivienijimas.

Į Bendrąjį Pabaltiečių Komitetą iš lietuvių įeina Ada Ustjanaušienė, Zita Dapkienė ir Marta ir Zigmas Strazdai.

DETROIT

KONCERTAS IR VAIŠĖS

Sausio 28 d. Dariaus-Girėno klubo valdyba vainikuoja savo metinės veiklos sukaktį Lietuvių namuose koncertu ir vaišėmis prie apskritų stalų. Koncerto programą atliks Clevelando oktetas, vadovaujamas Rytto Babicko. Šokiams gros "Atžalynas". Koncerto pradžia 8 val.

Stalus galima užsisakyti Dariaus-Girėno klubo svetainėje.

SUSIRINKIMAS

Vasario 12 d., sekmadienį, 12 val. Lietuvių namuose įvyksta Detroito Lietuvių Namų Draugijos narių susirinkimas, kuriame bus aptariami Lietuvių Namų reikalai ir renkama nauja valdyba bei revizijos komisija.

K. Jurgutis

LAIMA STANČIKAITĖ

MARGIS MATULIONIS

AGUTĖ DŪDIENĖ

VYTENIS DŪDA

ONUTĖ ORLOVAITĖ

VYTAUTAS VILIMAS